

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 026 (5498) 9 fevral 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Xalqın alternativsiz lideri!

*Yeni Azərbaycan Partiyasının Qurultayında partiyanın Sədri
İlham Əliyevin prezident seçkilərində namizədliyi irəli sürürlüb*

Səh → 2

8

Siyavuş Novruzov:
"İlham Əliyev
alternativsiz liderdir!"

8

Novruz Məmmədov:
"Azərbaycan xalqı
İlham Əliyevə inanır"

11

Ermənistən
Azərbaycanda
keçiriləcək 11 aprel
seçkilərindən qorxur

9 fevral 2018-ci il

Xalqın alternativsiz lideri!

*Yeni Azərbaycan Partiyasının Qurultayında partyanın Sədri
İlham Əliyevin prezident seçkilərində namizədliyi irəli sürülüüb*

Fevralın 8-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) VI qurultayı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, YAP-in 700 mindən çox üzvünü təmsil edən nümayəndələrin iştirak etdikləri qurultayda partyanın Sədri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev nitq söyləyib. Partyanın sədri, Prezident İlham Əliyev öz nitqində bildirib ki, bu qurultay ölkəmizin iqtisadi-siyasi həyatında əlamətdar hadisədir. Çünkü Yeni Azərbaycan Partiyası ölkəmizdə aparıcı siyasi qüvvədir:

“Bütün iştirak etdiyi seçeneklərdə Yeni Azərbaycan Partiyası qələbə qazanmışdır və bu 25 il qələbələr salnaməsidir”

Partiyamızın ideyaları, siyaseti xalq tərəfindən dəstəklənir. Partiyamızın sıraları genişlənir, 700 mindən çox üzvümüz var ve çox sevindirici hal ondan ibaretdir ki, gənclər partiyaya üz tuturlar. Gənclərin axını partiyamızın gələcək inkişafı üçün də əsas şərtlərənən biridir.

Keçən ilin noyabrında biz partiyamızın 25 illik yubileyini qeyd etmişik. Bu 25 il ərzində partiyamız uğurlu və şərəfli yol keçmişdir. Bütün iştirak etdiyi seçeneklərdə Yeni Azərbaycan Partiyası qələbə qazanmışdır və bu 25 il qələbələr salnaməsidir. 1992-ci ildə ulu öndər Heydər Əliyevin sədrliliyi ilə Naxçıvan şəhərində keçirilmiş partiyamızın təsis konfransı tarixi hadisə idi və 25 ildən sonra biz bunu əyani şəkilde ölkəmizdə mövcud olan vəziyyətdə, əldə etdiyimiz uğurlarda görürük. O vaxt partiyamızın yaradılması dönüş nöqtəsi idi. Əger o vaxt bə partiyamız yaradılmasa ydi, bilmək olmazdı ölkə hansı istiqamətdə inkişaf edəcəkdi. Çünkü o vaxt ölkəmizin qarşısında çox ciddi problemlər durmuşdu. Demək olar ki, Azərbaycan, onun gənc müstəqilliyi təhlükə altında idi. O vaxt hakimiyyəti 1992-ci ildə qanunsuz şəkildə zəbt etmiş AXC-Müsavat cütlüyü ölkəmizi uğuruma apardı. Azərbaycanda iqtisadi tənzəz-zül, sənayenin iflic vəziyyətə düşməsi, siyasi, iqtisadi, ondan sonra da hərbi böhran demək olar ki, müstəqilliyimizi şübhə altına alırdı. Bele bir vəziyyətdə Azərbaycan xalqı öz Liderine üz tutdu və

partiyamızın yaradılması, əlbəttə ki, burada həlledici rol oynamışdır. Onu da biz yaxşı xatırlayıraq və əlbəttə partiya üzvləri bunu bilir, Azərbaycan ictimaiyyəti de bilir ki, o vaxt hakimiyyəti qanunsuz şəkildə zəbt etmiş hakimiyyət imkan verməmişdi ki, partiyamızın qurultayı Bakıda keçirilsin. Fəallar, vətənpərvər insanlar Naxçıvana gəlmış və Heydər Əliyevin sədrliliyi ilə

partiyamızın yaradılması haqqında bəyanat verilmişdir. Ondan bir neçə ay sonra xalqın tələbi ilə Heydər Əliyev hakimiyyətə geldi və ölkəmiz inkişaf yoluna qədəm qoydu. AXC-Müsavat cütlüyü tərəfindən başlanılmış vətəndaş mühabibəsi dayandırıldı, qanunsuz silahlı birleşmələr tərk-silah edildi, qayda-qanun yaradıldı, milli vətəndaş həmçülliyyi üçün əsas yara-

dildi, azərbaycançılıq ideologiyası bəyan edildi və bu gün de bizim əsas ideoloji dayağımızdır. Ölkə Konstitusiyası qəbul edildi, iqtisadiyyatda, siyasi sahədə ciddi islahatlara start verildi, Azərbaycan beynəlxalq təcriddən çıxı bildi və ölkə ilə bağlı həqiqətlər dünya birliyinə çatdırıldı. Bir sözlə, 1993-cü ildən başlayaraq Azərbaycan uğurlu inkişaf yolu ilə gedir və in-

kişaf üçün əsas şərt - sabitlik tam bərqrar olmuşdur. Çünkü sabitlik olmadan heç bir inkişafdan səhəbet gedə bilmez. Mehə o illerdə - Ulu Öndər hakimiyyətə gələndən bir il sonra "Ösrin kontraktı" imzalanmışdır. Bu, bu gün də və gələcək illerdə də ölkə iqtisadiyyatı üçün müstəsna rol oynayan kontraktdır.

Xalqın alternativsiz lideri!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Qurultayında partyanın Sədri İlham Əliyevin prezident seçkilərində namizədliyi irəli sürülüb

Əvvəli Səh. 2

Keçən ilin sentyabrında Ulu Öndərin adını daşıyan bu möhtəşəm Heydər Əliyev Mərkəzində kontraktin 2050-ci ilə qədər uzadılması haqqında qərar verildi. Görün, bu kontraktin nə qədər böyük əhəmiyyəti var ki, artıq yarım əsr-dən çox müddətdə Azərbaycan xalqına xidmət edəcəkdir.

Azərbaycana investisiyalar qoymağa və ölkəmiz sürətlə inkişaf etməye başlamışdır. 2003-cü ildən sonra da Heydər Əliyev siyaseti Azərbaycanda davam etdirilir. 2003-cü ildə prezident seçkiləri ərefəsində bəyan etmişdim ki, əgər Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərərsə, mən Heydər Əliyev siyasetini davam etdirəcəyəm. Şədəm ki, Heydər Əliyev siyaseti Azərbaycanda yaşayır, davam etdirilir, zənginləşir və ölkəmiz uğurla inkişaf edir.

2003-cü ildən bu günə qədər keçən dövr haqqında geniş danışmaq istəmirəm. Mən müntəzəm olaraq həm görülmüş işlərlə və həm də planlarla bağlı Azərbaycan ictimaiyyətinə məlumatlar verirəm. Sadəcə onu demək isteyirəm ki, bu illər Azərbaycanda sürətli inkişaf dövrü olmuşdur və Azərbaycan dünyada analoqu olmayan iqtisadi templərlə inkişaf etmişdir. Ölkə qarşısında duran bütün vəzifələr icra edilmişdir, 2003-cü ildə və ondan sonrakı illərdə verilmiş bütün vədlər həyatda öz əksini tapmışdır.

Bu gün mən gələcək planlar, gələcəklə bağlı fikirlər haqqında öz sözlərimi sizinlə və Azərbaycan ictimaiyyəti ilə bölüşmək isteyirəm

ki, biz Azərbaycanı geləcəkdə da-ha da güclü dövlətə çevirmək üçün hansı işləri görməliyik.

Daxili siyasetlə bağlı. Bizim son illər apardığımız siyaset özünü tam doğruldu, Azərbaycanda sabitlik mövcuddur. Qeyd etdiyim ki-mi, sabitlik hər bir inkişafın əsas şərtidir. Biz görürük ki, son 5-6 il ərzində dönyanın müxtəlif yerlərin-də, bizim regionumuzda çox ciddi, narahatedici proseslər gedir. Qanlı toqquşmalar, müharibələr, və-təndaş müharibələri, ölkələrin bir-birinin işinə kobudcasına qarışma-sı, hərbi müdaxilələr - bütün bunlar bizim gözümüzün önündə baş ve-rən məsələlərdir. Biz görürük və bütün bəşəriyyət əyani şəkildə görür ki, sabitlik pozulduqda heç bir inkişafdan söhbət gedə bilməz. Bu, xalqlara, ölkələrə böyük bəla-lar, faciələr gətirir. Bu gün dağlı-mış vəziyyətdə olan və daxili in-teqrasiyani tamamilə itirən ölkələrin gələcək taleyi böyük sual altındadır. Ona görə həyat və yaxın ta-rixin mənzəresi göstərir ki, sabitlik əsas amildir və sabitlik necə təmin edilməlidir? Ancaq düzgün siya-sətə. O siyaset ki, onun mərkəzin-de xalq dayanır, ölkə vətəndaşı da-yanır. Biz məhz bu siyaseti aparı-riq. Mən dəfələrlə demişəm, bir daha demək isteyirəm ki, bizim si-yasetimizin merkezində Azərbay-can vətəndaşı, onun problemləri, onun qayğıları, onun rifahı da-yanır. Xalq-iqtidar birliyi Azərbay-canda sabitliyi şərtləndirən əsas amildir, bu gün var və gündən-gü-ne güclənir. Bu gün Azərbaycan

“Bu gün Azərbaycan dünya miqyasında ən sabit ölkələrdən biridir və o ölkədir ki, xalq-iqtidar birliyi onun uğurlu inkişafını müəyyən edir”

dünya miqyasında ən sabit ölkələrdən biridir və o ölkədir ki, xalq-iqtidar birliyi onun uğurlu inkişafını müəyyən edir. Çünkü bizim siyasetimiz ictimaiyyət tərəfindən də-stəklənir və ictimaiyyət də görür ki, bizim siyasetimiz real, konkret nəticələrə gətirib çıxarıır.

Ölkəmizdə ictimai asayıq qoru-nur, kriminogen durum çox müsbətdir, Azərbaycan dünyasının ən tehlükəsiz ölkələrindən biridir. Bunu Azerbaycan vətəndaşları yaxşı bilirlər, ölkəmizə gələn çoxsaylı turistlər görürler. Tehlükəsizlik və sabitlik bizi fərqləndirən müsbət amillərdir.

Ölkəmizdə, eyni zamanda, bü-tün azadlıqlar təmin edilir və edil-məlidir, bu da bizim siyasetimizdir. Gələcək illərdə də demokratik inkişafla bağlı yeni addımlar atla-caqdır, siyasi islahatlar davam etdiriləcəkdir.

9 fevral 2018-ci il

Xalqın alternativsiz lideri!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Qurultayında partyanın Sədri İlham Əliyevin prezident seçkilərində namizədliyi irəli sürülüüb

Əvvəli Səh. 3

Son illər ərzində bu istiqamət-də gözəl nəticələr əldə edilib və bu, daimi prosesdir. Biz çalışmalı-çıq ki, dünyanın demokratik baxımdan ən inkişaf etmiş ölkələrinin standartlarına yaxınlaşaq və bunu edəcəyik. Bu gün də vəziyyət çox yaxşıdır, müsbətdir. Bütün azadlıqlar - söz, mətbuat, sərbəst toplaşma azadlığı tam təmin edilir və ediləcəkdir. Bu, bizim prinsipial siyasetimizdir. Mən tam əminəm ki, əger biz Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkəyə çevirmek isteyiriksə, - biz bunu istəyirik, - mütləq siyasi və iqtisadi islahatlar paralel xətlə da-vam etdirilməlidir.

Azərbaycanda vicdan azadlığı tam təmin edilir və ediləcəkdir. Bundan sonra da Azərbaycan çox-konfessiyalı, çoxmilləti ölkə kimi uğurla inkişaf edəcək. Bundan sonra da ölkəmizdə bütün xalqların, bütün dinlərin nümayəndələri bir ailə kimi yaşayacaq. Bu, bizim böyük sərvətimizdir. Bu, ölkəmizin uğurlu inkişafı üçün əsas şərtlər-dən biridir, vətəndaş həmrəyliyi, vətəndaş sülhü üçün əsas şərtidir. Azərbaycanda heç vaxt milli və ya dini zəmində heç bir qarşidurma, anlaşılmazlıq olmamışdır, bundan

“Bütün azadlıqlar - söz, mətbuat, sərbəst toplaşma azadlığı tam təmin edilir və ediləcəkdir. Bu, bizim prinsipial siyasetimizdir”

sonra da olmayıcaq. Bu, dövlət si-yasətidir və bu siyaset Azərbay-can xalqı tərəfindən tam şəkildə dəstəklənir. Azərbaycanda ya-sayan bütün xalqların, bütün dinlərin nümayəndələri dəyərlər vətəndaşlar kimi öz işi, əməyi ile ümumi inkişafımıza böyük töhfələr verir.

Mən xüsusilə bu məsələyə to-xundum. Bu, bizim üçün adı haldır. Multikulturalizm bizim üçün həyat-Təsadüfi deyil ki, məhz bizim tə-şəbbüsümüzle Azərbaycanda bu

ətrafda gedən hadisələrə, Avropa-da, Yaxın Şərqdə, digər bölgələrdə ayrı-seçkiliyə, ksenofobiyaya rə-vac veren, güclənən amillərə nə-zər salsaq görərik ki, bizim bu sa-hədəki siyasetimiz tekçə ölkə da-xılı üçün deyil, dünya üçün de çox önemlidir. Təsadüfi deyil ki, bu gün Azərbaycan dünya miqyasında multikultural ideyaların təbliği işində nümunəvi ölkə kimi tanınır. Təsadüfi deyil ki, məhz bizim tə-şəbbüsümüzle Azərbaycanda bu

mövzu ilə bağlı bir çox mötəbər beynəlxalq tədbirlər keçirilmişdir. Bu il 10 illiyini qeyd edəcəyimiz

“Bakı Prosesi” bu gün BMT tərəfin-dən yüksək qiymətləndirilir və dəs-təklənir. Onun da təşəbbüskarı biz olmuşuq. Avropa məkanını müsəl-man aləmi ile yaxınlaşdırmaq istə-yimiz böyük netice verməsə də, hər halda müsbət tendensiyalara təkan verir. Biz öz siyasetimizi bu istiqamətdə davam etdirəcəyik. Yenə də deyirəm, ölkə daxilində

hər hansı bir əlavə addımların atılmasına ehtiyac yoxdur. Ancaq biz bu şərəflə missiyani beynəlxalq miqyasda davam etdirecəyik.

Bizim xarici siyasetimizle bağ-lı apardığımız xətt özünü tam doğ-rultdu. Azərbaycan bu gün beynəlxalq birlik tərəfindən çox böyük rəğbətə layiq olan ölkə kimi tanınır. Bizim dostlarımızın sayı artır, bizi dəstəkləyən ölkələrin sayı ar-tır. Təkcə bir misalı göstirmək kifa-yətdir ki, biz bunu sübut edək, o da

155 ölkənin bizim namizədiyimizi BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv kimi dəstəkləməsidir. Bu, beynəlxalq aləmin mütləq əksəriyyətidir. Bu dəstəyi biz öz siyasetimizlə qazanmışıq. O siyaset ki, beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanır. Bu iki vacib prinsip həmisi bizim üçün əsas olub. Biz bu prinsiplərə sadıqik. Bu prinsiplər bütövlükde beynəlxalq münasibətlərin tənzim-lənməsində də üstünlük təşkil et-melidir.

Biz bundan sonra da beynəlxalq arenadakı rolumuzu fəal apa-racağıq. Bizim bütün ölkələrlə qarşılıqlı hörmət və biri-birinin işinə qarışmamaq şərti ilə münasibətlərimiz qurulub. Bu münasibətləri biz möhkəmləndirəcəyik. Qonşu dövlətlərlə əlaqələrimiz daha da yüksək pilləyə qalxacaqdır. Mən buna əminəm. Çünkü hazırda baş-ladığımız və davam etdirdiyimiz iqtisadi və digər layihələr bunu de-məye əsas verir.

Müsəlman aləmində Azərbay-can çox böyük dəstəyə malik olan bir ölkədir. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı dəfələrlə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı ədaləti əks etdirən qətnamələr qəbul etmişdir. Bax-mayaraq, müsəlman aləmində əf-suslar olsun ki, birləşdən danışmaq mümkün deyil, ancaq biz öz səy-lərimizlə bu birləşə aparan yolda çox fəal iş görürük. İslam Həmrəyliyi Oyunlarının keçirilməsi, “Islam Həmrəyliyi İli” elan edilməsi müsəlman aləmində çox yüksək qiymətləndirilir.

Ardı Səh.5

Xalqın alternativsiz lideri!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Qurultayında partyanın Sədri İlham Əliyevin prezident seçkilərində namizədliyi irəli sürüülib

Əvvəli Səh. 4

Bu gün hesab edirəm ki, müsəlman aləmində Azərbaycan müəyyən dərəcədə bərəşidirici, əlaqələndirici missiyani uğurla icra edir. Biz bundan sonra da çalışmalıyıq ki, həmçən möhkəmləndirik, xoşagelməz tendensiyalar səngisin.

Eyni zamanda, Avropa ölkələri ilə bizim yaxın münasibətlərimiz var. Keçən il Avropa İttifaqı ilə yeni saziş üzərində danışqlar başlamışdır. Avropa İttifaqına üzv ölkələr bizim əsas ticarət tərəfdaşlarımızdır, əsas investorlardır. Əlbətə ki, bizim siyasi, iqtisadi, enerji sahələrində əlaqələrimiz çox yük-

qərarlar qəbul etmişlər. Beləliklə, münaqişənin həlli üçün siyasi əsaslar da qoyulub. Hüquqi əsaslar onsuza da var. Bütün dünya Dağılıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanıyor. Heç bir ölkə bu qondarma qurumu tanımayır ve əminəm ki, heç vaxt tanımayacaq. Tarixi əsaslar da bizim mövqeyimizi gücləndirir. Çünkü Dağılıq Qarabağ bizim əzəli, tarixi torpağımızdır. Bey-

catdırmalıyıq.

Ermenistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsi ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri əsasında öz həllini tapmalıdır. Bunun başqa yolu yoxdur. Biz heç vaxt imkan verə bilmərik ki, torpağımızda ikinci erməni dövləti yaradılsın. Ölkəmizin ərazi bütövlüyü danişqlar mövzusu deyil və heç vaxt olmayıcaq. Biz, sadəcə olaraq, öz səylərimizi daha da artırımlıq və artırıraq. Əminəm ki, bu məsələ beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında öz ədaletli həllini tapacaq, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa ediləcək.

Onu da qeyd etməliyəm ki, biz tarixi torpaqlarımızı da unutmamalıyıq və unutmuruq. Bu da geləcək fəaliyyətimiz üçün istiqamət olmalıdır, necə ki, biz bu gün də bu isti-

çəcəkdir. Biz bunu gizlətmirik. Baxmayaq, bəziləri çalışırlar bizi ittihəm etsinlər ki, biz onları tezidə saxlayırıq. Bəli, saxlayırıq və saxlayacaqıq. O vaxta qədər ki, torpaqlarımız işğaldən azad olunsun. Bu siyaset öz nəticələrini verməkdədir. İndi heç kim Ermənistana sərməyə qoymur. Çünkü, birincisi, orada hakimiyəti zəbt etmiş kriminal, korruption, qanlıq rejim imkan vermir ki, sərməyə qoysun, əvvəller qoylan və iane şəklində verilən bütün pullar rejim tərəfindən oğurlanmışdır. Digər tərəfdən, bazarın məhdudluğu və azalan bazar imkan vermir ki, ciddi investor oraya gelsin və ixrac imkanları da çox mehduddur. Çünkü ixrac üçün yollar olmalıdır, yollar olsa da, yenə de tam investisiya cəlb edilməsi üçün şərait yaratır. Əlbətə ki, bunu böyük dərəcədə edən mehzəb olmuşuq və bu siyaseti davam etdirəcəyik. Onların özlerinin son statistik məlumatlarına görə, keçən il ölkəni 40 minden çox insan hemişəlik tərk edib və bu tendensiya hər il gedir və gedəcəkdir. Beləliklə, orada demografik böhran yaşanır. Bizim səylərimiz, iqtisadi, enerji, nəqliyyat dalanına çevrilib və əlbətə ki, bu ölkənin geləcək inkişafı çox qarandır. Biz isə öz

nəlxalq təşkilatların qərar və qətnamələri həm hüquqi, həm siyasi əsasları möhkəmləndirir. Münaqişənin həlli ilə bağlı bizim mövqeyimiz üstünlük təşkil edir, xüsusilə in-

qəmətdə iş görürük. Bizim tarixi torpaqlarımız İrəvan xanlığıdır, Zəngəzur, Göyçə mahallarıdır. Bunu gənc nəsil də, dünya da bilməlidir. Mən şadəm ki, bu məsələ ilə bağlı - bizim əzəli torpaqlarımızın tarixi ilə bağlı in-di sanballı elmi əsərlər yaradılır, filmlər çeki-

siyasetimizi davam etdirəcəyik və bütün imkanlardan, artan gücümüzden, iqtisadi potensialımızdan, siyasi imkanlarımızdan, hərbi gücümüzden istifadə edib məsələni həll etməliyik ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü təmin olunsun. Əlbətə, hərbi sahədə apardığımız siyaset özünü tam doğrultdu. Biz bu siyaseti uzun illərdir ki, aparıq. Bu məsələ ilə de bağlı bəzən bize iradalar ünvanlanır ki, ne üçün Azərbaycan silahlanır, ne üçün hərbi quruculuğuna, ordu quruculuğuna və-sait ayırrı. Biz isə Ermənistandan fərqli olaraq bu işləri öz imkanlarımızın daxilində, öz vəsaitimiz hesabına, öz hesabımıza görürük. Heyat göstərdi ki, biz nə qədər düzgün siyaset aparıraq. Onu da qeyd etməliyəm ki, dünyadan aparıcı ölkələri də daim silahlanılar və bu proses bir çox ölkələr üçün de xasdır. Biz isə son illər ərzində güclü ordu yaratmışıq. İndi bütün beynəlxalq reytinqlər də ordumuzun gücünü eks etdirir. Bu güc bize imkan verir ki, istənilən vezifəni icra edək. 2016-cı ilin aprel döyüsləri bunu əyani şəkildə düşmənə və bütün dünyaya göstərdi ki, Azerbaycan Ordusu nəyə qadirdir. Döyüş meydanında bizim şanlı tarixi qəlebəmiz əlbətə ki, məsələnin ədalətli həlli üçün de yeni imkanlar yaradır və yaradacaqdır. Növbəti illərdə hərbi potensialın gücləndirilməsi üçün, ordu quruculuğu üçün nə lazımdırısa, o da ediləcək. Bizim güclü iqtisadi imkanlarımız var. Gündən-günə artan maliyyə resurslarımız, ilk növbədə, ölkə qarşısında duran əsas vəzifələrin həllinə yönələcək və ordu quruculuğu burada, bu məsələdə prioritetdir.

Ardı Səh. 6

diki şəraitdə. Dünyanın müxtəlif yerlərində, eyni zamanda, Avropada separatizm meyilləri artır. Avropa da görür ki, separatizm nə dərəcədə təhlükəli meyildir. Biz isə tecavüzkar separatizmle üzləşmişik. Ona görə bù-

tövlükdə münaqişələrlə bağlı dünyada gəden proseslər, yanaşma bizim mövqeyimizi daha da möhkəmləndirir. Təsadüfi deyil ki, keçən ilin noyabrında Avropa İttifaqının Şərqi Tərəfdaşlığı Zirvəsində qəbul edilmiş qətnamə Şərqi Tərəfdaşlığına üzv ölkələrin suverenliyini, ərazi bütövlüyünü, müstəqilli-yini birmənəli şəkildə dəstəkləmişdir. Deyə bilərem ki, ilk dəfə olaraq, bax, bu formada qətnamə qəbul edilmişdir. Bu, Ermənistən üçün növbəti zərbə, onların növbəti məğlubiyyəti idi və bizim növbəti qələbəmiz idi. Əslində bu, haqq-ədalətin növbəti qələbəsi idi. Ona görə bu müsbət meyiller güclənəcək. Biz, sadəcə olaraq, bundan sonra da öz siyasetimizi aparmalıyıq, aparacaqıq. Ermənistən daha da sıxışdırılmalıq, sıxışdıracaqıq və öz həqiqətlərimizi dünya birliliyinə

davam etdirəcəyik. Bütün mətbəətərə beynəlxalq təşkilatlar Ermənistən-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı bizim mövqeyimizi destəkləyir. BMT, ATƏT, Avropa Şurası, Avropa Parlamenti, İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmama Hərəkatı - bütün bu aparıcı təşkilatlar münaqişə ilə bağlı bizim mövqeyimizi destəkləyən qətnamələr,

Xalqın alternativsiz lideri!

Yeni Azərbaycan Partiyasının Qurultayında partyanın Sədri İlham Əliyevin prezident seçkilərində namizədliyi irəli sürülüb

Əvvəli Səh. 5

Məcburi köçkünlerin vəziyyətinin yaxşılaşdırılması və mənzillərlə, evlərlə təmin edilməsi istiqamətində bundan sonra da uğurlu siyaset aparılacaq. Bu günə qədər 270 minə yaxın köçkün evlərlə təmin edilib. Bu il 20 minə yaxın, bəlkə də bundan da çox köçkünü biz yeni evlərlə təmin edəcəyik. Bu siyaset davam etdiriləcək. Torpaqlarımız işğaldan azad olunandan sonra biz bu gün erməni vəhşiləri tərəfindən dağıdılmış bütün şəhərləri, kəndləri yenidən quracaq. Cəcuq Mərcanlı kəndinin timsalında bütün dünyaya görür ki, biz buna qadır, bunu qısa müddət ərzində edə bilərik.

Bir daha bütün dünya əyani şəkildə görür ki, Azərbaycan xalqı, köçkünlər bir amalla yaşayırlar. Tezliklə öz doğma torpaqlarına qayıtmış arzuları var ve hətta köçkün şəraitində doğulmuş, heç vaxt öz torpağını görməmiş uşaqlar, gəncər də bu arzu ilə yaşayırlar. Bu gün onların bir hissəsi artıq Cəcuq Mərcanlıda, öz dədə-baba torpağında məskunlaşdır. Bu da Azərbaycan xalqının yenilmez ruhunu bir daha bütün dünyaya göstərir.

Bütün planlarımızı həyata keçirmək üçün iqtisadiyyatımızı gücləndirməliyik. Növbəti illərdə bu istiqamətdə əlavə addimlar atılacaq. Deye bilerəm ki, son iki il ərzində çox ciddi iqtisadi islahatlar aparılmışdır. Əvvəlki illərdə də aparılmışdır. Ancaq son iki il ərzində də daha fəal və daha səmərəli islahatlar aparılmışdır. Bu islahatlar imkan verdi ki, biz ağır vəziyyətdən, neftin qiymətinin kəskin şəkildə aşağı düşməsi nəticəsində yaranmış vəziyyətdən çıxa bilək və çıxmışq da. Bu gün ölkə iqtisadiyyatı öz templərini artırır. Növbəti illərdə islahatlar mütləq davam etdiriləcəkdir. İndi bəzi suallar səslənir və hətta beynəlxalq ekspertlər maraqlanırlar ki, indi neftin qiyməti bir qədər qalxıbdır, bəs bu, apardığımız islahatlara təsir edəcək, ya etməyəcək? Bəlkə siz indi islahatları o qədər fəaliqliq aparmayacaqsınız. Qətiyyən belə deyil. Mən bir daha demek istəyirəm ki, neftin qiymətinin artması, sadəcə olaraq, bizim valyuta ehtiyatlarını artıracaq. Ancaq bütün hökumət qurumları ele işləməlidirlər ki, sanki bizde neft amili yoxdur. Ona görə biz gələcək iqtisadi inkişafımızı qeyri-neft sektorunun inkişafında görürük. Neft sektor, sadəcə olaraq, bize əlavə maliyyə resursu yaradacaq ki, bu da öz növbəsində, bizim siyasi resurslarımızı da gücləndirir. Bu da təbii dir. Ölkə iqtisadiyyatının dayanıqlı inkişafını ancaq bu amillər - qeyri-neft sektor, sahibkarlıq, idarəetmədə aparılan və aparılacaq islahatlar müəyyən edəcək. Ona görə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, mütərəqqi beynəlxalq təcrübənin Azərbaycana getirilmesi, maliyyə, fiskal siyasetində ən qabaqcıl texnologiyalardan istifadə etməyimiz inkişafımız üçün əsas amillər olacaqdır. Deye bilerəm ki, bu siyaset artıq öz nəticəsini vermişdir. Keçən ilin iqtisadi göstəriciləri göstərdi və sübut etdi ki, biz düzgün yoldayıq. Qeyri-neft sektorumuz, iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunu 2,7 faiz, sənayedə qeyri-neft sektorunun artımı 3,7 faiz, kənd təsərrüfatı 4,1 faiz, valyuta ehtiyatlarımız 4,5 milyard dollar artmışdır. Bu ilin yanvar ayının nəticələri də mənən məruzə edildi. Bu bərədə də demek istəyirəm. Bu, göstərir ki, mən əvvəlki aylarda dediyim kimi, 2018-ci il sürətli inkişaf ili olacaqdır. Beləliklə, yanvar ayında Azərbaycanda ümumi daxili məhsul 2 faiz, qeyri-neft iqtisadiyyatımız təxminən 4 faiz, sənaye istehsalı 1,5 faiz, qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı 8,7 faiz artıb. İnflyasiya birinci ayda

5,5 faizdir, əhalinin pul gəlirləri 11 faizdən çoxdur. Yeni, əhalinin gəlirləri inflasiyani iki dəfə üstələyir. Bu ilin yanvar ayında bizim valyuta ehtiyatımız 2 milyard dollar artıb və bu gün valyuta ehtiyatımız 44 milyard dollar təşkil edir. İlin əvvəlidir. Mən əminəm ki, 2018-ci il sürətli inkişaf ili olacaq və ondan sonrakı bütün illərə çox güclü təkan verəcək. Kənd təsərrüfatında, sənaye sahəsində indi həyata keçirilən layihələr tezliklə, bir-iki il ərzində öz bəhrəsini verəcəkdir.

Biz indi nəhəng enerji layihələrini icra edirik. Bu da qarşıda duran əsas vəzifələrden biridir. Biz Cənub Qaz Dəhlizini vaxtında tevhil verməliyik, bunu edəcəyik. Bütün maliyyə resursları təmin edilib, həm Azərbaycan, həm beynəlxalq banklar tərəfindən. Müəyyən yubanmalar olmuşdur, onlar da aradan götürüldü. Çünkü Cənub Qaz Dəhlizi həm bizim üçün, həm də Avropa üçün strateji əhəmiyyətə malik olan bir layihədir. Azərbaycan öz liderlik missiyasını uğurla icra edir. Biz bu tarixi layihəni - 7 ölkəni, qitələri birləşdirən, 3500 kilometr məsafəsi olan və dənizin altından, dağların başından keçən qaz kəmərini uğurla həyata keçiririk. "Şah-dəniz-2" layihəsindən yaxın zamanlarda qaz çıxarılaçaq. Onu da deməliyim ki, Cənub Qaz Dəhlizi, yəni, qaz kəməri artıq qazla təmin edilir. Bu, tarixi layihədir və ölkəmizin uğurlu, dayanıqlı inkişafi üçün əsas resurs bazasıdır.

Qeyd etdiyim kimi, "Azəri-Çıraq" yatağının istismarının uzadılması haqqında da tarixi qərar qəbul edilib. Ona görə bundan sonra da neft-qaz sektorunda Azərbaycan uğurla inkişaf edəcək. Ancaq yənə də deyirəm, gələcək fəaliyyətimiz üçün bu, bizdə bir rəhatlıq hissə yaratmamalıdır. Biz fəal işləməliyik, qeyd etdiyim kimi, bu, sadəcə olaraq, bizim üçün əlavə maliyyə və siyasi resursdur.

Bu gün biz beynəlxalq arenada bütün məsələlərlə bağlı öz sözümüzü deyirik. Nəye görə? Əlbəttə ki, güclü siyasi iradəyə görə, cəsareti siyasetə görə, amma, eyni zamanda, maliyyə imkanlarımıza görə. Əger bu imkanlar olmasa, əger biz bezi ölkələr kimi, xərici donorlardan asılı olsaydıq, əger biz yoxsul, səfil Ermənistan kimi ona-buna di-

lənseydik, onda əlbəttə ki, bizim müstəqil siyaset aparmaq imkanımız da olmaya biler, yaxud da ki, bu imkanlar məhdud ola bilərdi. Ona görə iqtisadi güc, maliyyə resurslarımızı siyasi müstəqilliyimizi də möhkəmləndirir.

Növbəti illərdə önməli, tarixi qaz-nəqliyyat layihələrini yənə də icra etməkə Azərbaycan - açıq dənizlərə çıxışı olmayan bir ölkə Avrasiyada nəqliyyat mərkəzlərinin birinə çevriləcəkdir. Biz siyasetimiz, qətiyyətimiz, düzgün xərici siyasetimiz nəticəsində bunu da edəcəyik. Çünkü xərici siyaset, ilk növbədə, daxili problemlərin həllinə yönəlib. Xərici siyaset daxili siyasetin davamıdır. Biz uğurlu xərici siyaseti təkcə ona görə aparmıq ki, dünyada bizə olan rəğbet artsın. Bu, real işlərə çevirilir. Uğurlu xərici siyaset bu beynəlxalq layihələri də həll etməyə şərait yaradır. Çünkü tranzit ölkə olmaq üçün sən mütləq qonşularla işləməlisən. Qonşular olmadan heç bir ölkə tranzit ölkə ola bilmez. Bütün bunlar bir-birinə bağlı olan məsələlərdir. Bütün gələcək inkişafımızla bağlı çox aydın təsəvvürümüz, proqramlarımız var - bütün sahələrdə, ictimai xidmət sahələrində, korrupsiya, rüşvətxorluğa qarşı mübarizə sahəsində, haqq-ədalətin bərqrər olması sahəsində, bütün istiqamətlərdə. Sadəcə olaraq, bir çıxışda bütün istiqamətlər haqqında geniş dənişməq mümkün deyil. Ancaq mən əminəm ki, Azərbaycan növbəti illərdə öz uğurlu, dinamik inkişaf tempini nəinki saxlayacaq, onu daha da möhkəmləndirəcək.

Bizim əsas dəyərimiz, ən böyük nemətimiz müstəqilliyimizdir. Biz müstəqil ölkə kimi yaşayırıq. Müstəqilliyimiz də banisi ulu öndər Heydər Əliyevdir. Məhz onun hakimiyyətə gəlməsindən sonra Azərbaycan, sözün əsl mənasında, müstəqillik yoluna qədəm qoydu.

1993-cü ilə qədər bizim müstəqilliyimiz şərti və yarımqıç xarakter daşıyırı. Xərici ölkələr, onların Azərbaycandaki nümayəndələri burada hakimiyyətə göstərişlər, təlimatlar verirdi. Əlbəttə ki, bu, tariximizin bəlkə də en biabırçı sahifələrdən biridir. O ağır vəziyyətdə məhz Heydər Əliyevin cəsəreti, müdrikliyi, - o vaxt bizim hələ ordumuz, iqtisadiyyatımız, pulumuz yox idi, - onun dəmir iradə-

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev "Meliorasiya və su təsərrüfatı sahəsində idarəetmənin təkmilləşdirilməsi tədbirləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-ci il 23 fevral tarixli 372 nömrəli Fermanında dəyişikliklər edilməsi və Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-ci il 23 iyun tarixli 952 nömrəli Fermanında dəyişiklik edilməsi haqqında Ferman imzalayıb.

Si, xalqın ona olan sevgisi, rəğbəti Azərbaycanı, bax, bu müstəqillik yoluna çıxarıbıdır. Biz də bu müstəqil yol ilə gedirik və gedəcəyik.

X X X

Sonra çıxış edən işğaldan azad olmuş Cəcuq Mərcanlı kəndinin sakini Oqtay Həziyev, YAP Kəngərli rayon təşkilatının sədri Sevda Quliyeva, Milli Məclisin deputati Rəşad Mahmudov, Gəncə şəhərindən olan iş adamı Elnur Camalxanov, Qusar şəhərindəki Heydər Əliyev Mərkəzinin direktoru Neva Abdurrahmanova, ADA Universitetinin tələbəsi Emil Aslanlı dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə həyata keçirilən böyük quruculuq işlərində, eldə olunan nailiyyətlərdən bəhs etdilər. Çıxışlarda 2018-ci il aprelin 11-də keçiriləcək növbədənən prezident seçimlərində partiyanın sədri İlham Əliyevin namizədiyinin irolı sürülməsi təklif olundu.

YAP-in Sədri müavini-icra katibi, Baş nazirin müavini Əli Əhmədov 2018-ci il aprelin 11-de keçiriləcək növbədənən prezident seçimlərində partiyanın sədri İlham Əliyevin namizədiyinin irolı sürülməsi barədə qurultayın qərarını təqdim etdi.

Qərar yekdilliklə qəbul olundu.

YAP-in sədri, dövlətimizin başçısı İlham Əliyev ona göstərilən dəstəyə görə minnədarlığı bildirdi. Yeni Azərbaycan Partiyasının VI qurultayı dövlət himninin səslenməsi ilə başa çatdı.

Fransa şirkətləri Azərbaycanla tərəfdəşliyə böyük önəm verir

Prezident İlham Əliyev Fransanın "Thales International" şirkətinin birinci vitse-prezidentini Rafael Eskinazi qəbul edib

A zərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 8-də Fransanın "Thales International" şirkətinin birinci vitse-prezidenti Rafael Eskinazi qəbul edib. AZƏRTAC xəber verir ki, "Thales International" şirkətinin birinci vitse-prezidenti Rafael Eskinazi təmsil etdiyi təşkilatın AZAL ilə uzun illər səmərəli əməkdaşlıq etdiyini vurğuladı və Azərbaycanla bu əməkdaşlığı geləcəkdə də davamlı həyata keçirmək niyyətində olduğunu qeyd etdi. Rafael Eskinazi "Thales International" şirkətinin dünyada ilk pilot layihəsi olan Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda Azərbaycanın hava məkanından istifadə, strategiya və inkişaf üzrə səmərəlilik mərkəzinin açılış mərasimini bu gün keçirdiyini məmənnunluqla vurguladı.

Dövlətimizin başçısı "Thales International" şirkətinin Azərbaycanla əməkdaşlığını ifadə edərək şirkətin bu gündək ölkəmizdə həyata keçirdiyi layihələrin önemini qeyd etdi və bundan sonra da uğurlu əməkdaşlıq aparılacağına ümidi varlığı məmənnunluqla vurguladı.

Söhbət zamanı AZAL ilə "Thales International" arasında bu şirkətin məhsullarının istehsalı ilə bağlı Azərbaycanda birgə məssəsənin yaradılması ətrafında fikir mübədiləsi aparıldı.

“İlham Əliyev. İnkışaf - məqsədimizdir” çoxcildliyinin 53-cü kitabı çapdan çıxıb

Biz üzv olduğumuz bütün təşkilatlarda fəal iştirak edirik, maraqlarımızı qoruyurq və götürdüyümüz öhdəlikləri yerinə yetiririk. Üzv olmadığımız təşkilatlar qarşısında bizim heç bir öhdəliyimiz də ola bilməz. Bu, aksiomdur. Çünkü əgər o təşkilatın üzvü deyilsə, biz hansısa öhdəliyi necə götürə bilərik?! Heç bir təşkilat, heç bir beynəlxalq təşkilat bize qarşı hansısa şərt qoya bilməz. Çünkü bu qəbul edilməzdir. Biz bunu qəbul etmirik. İkitərəfli təmaslar da mən şəxsən öz fikirlərimi çox açıq şəkildə ifadə edirəm ki, biza ancaq bərabər hər alışqılıqla yanaşma yaraşır. Çünkü başqa cür ola bilməz. Biz heç kimin qabağında gözükəlgəli deyilik. Heç kimdən asılı deyilik.

AZERTAC xəbər verir ki, “İlham Əliyev. İnkışaf - məqsədimizdir” çoxcildliyinin 53-cü kitabında yer alan bu fikirləri dövlətimizin başçısı Azərbaycanın diplomatik xidmət orqanları rəhbərlerinin IV müşavirəsində söyləyib.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rehbəri akademik Ramiz Mehdiyevin buraxılışına məsul olduğu çoxcildliyin 53-cü kitabındaki materiallar 2012-ci ilin sentyabr ayından oktyabrada olan dövrü əhatə edir. Bu kitab Prezident İlham Əliyevin Parisdə Fransa Sahibkarlar Təşkilatının - MEDEF-in üzvü olan iş adamları ile görüşü haqqında informasiya ilə başlanır.

Nəşrdə dövlətimizin başçısının Fransaya işgəzar səfəri, habelə Özbəkistan Prezidentinin, Bosniya və Herseqovinanın Rəyasət Heyətinin Sədrinin Azərbaycana səfərləri zamanı apardığı danışqlara, mətbuata bəyanatlarına, imzalanan sənədlərə, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının XII zirvə toplantısında iştirak etmək üçün Bakıya gəlmış Türkiye, İran, Tacikistan və Pakistanın dövlət və hökumət başçıları ile görüşünə dair materiallar toplanıb.

Çoxcildliyin bu kitabına Azərbaycan Prezidentinin Çin, Rusiya, Latviya, Estoniya, Bolqarıstan, İtaliya, Yunanistan, Argentina, Uruqvay, Meksika, ABŞ və digər dövlətlərin, ISES- CO, Dünya Bankı və digər təşkilatların ölkəmizə səfər etmiş yüksəkvəzifli şəxslərini qəbul etməsinə, Bakıda keçirilən beynəlxalq tədbirlərdə iştirakına, “Körpülərin salınması” beynəlxalq konfransın iştirakçıları ilə görüşünə dair materiallar daxil olunub.

Dövlətimizin başçısının Nazirlər Kabinetinin 2012-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifelərə həsr olunmuş iclasında nitqi, Tərtər, Bərdə, Yevlax, Zərdab, Saatlı, Beyləqan, İmişli rayonlarına səfərlərinə, ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşlərinə, respublikada təhsil, səhiyyə müəssisələrinin, infrastruktur obyektlərinin açılışında iştirakına, abadlıq-quruculuq işləri ilə tanışlığına dair informasiyalar da bu cilddə yer alıb. Nəşrdə, həmçinin Prezident İlham Əliyevin Azərbaycanın uğurlu daxili və xarici siyaseti, iqtisadi potensialın möhkəmlənməsi, şaxələndirilmiş iqtisadiyyatın uğurlu neticələri, enerji və qeyri-neft sektorunun inkişafı, gənclər arasında milli mənəvi dəyərlərin təhlili və gənclər tərəfindən qaldırılan məsələlərə diqqətə yanaşılması haqqında nitqləri, çıxışları əksini tapıb. Kitaba “Qeydlər”, “Şəxsi adlar”, “Coğrafi adlar” göstəriciləri daxil edilib.

“Azərneş” tərəfindən buraxılan 53-cü cildin hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnfomasiya Agentliyinin (AZERTAC) materiallarından istifadə olunub.

M.Zaxarova: “Rusiya ilə Azərbaycan arasında uğurlu humanitar dialoq inkişaf edir”

Rusiya ilə Azərbaycan arasında uğurlu humanitar dialoq inkişaf edir, müxtəlif konsertlər, sərgilər, mədəni mübadilə tədbirləri keçirilir. Biz öz tərəfimizdən buna hər vasitə ilə şərait yaratacaq və kömək edəcəyik”.

AZERTAC xəbər verir ki, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Mariya Zaxarova Azərbaycan ilə Rusiya arasında diplomatik münasibətlər yaradılmasının

25 illiyi ilə əlaqədar Rusiya Dövlət Dumasında sərginin açılışını belə şərh edib.

M.Zaxarova vurğulayıb ki, bu əlamətdar tarix xarici siyaset idarələri xətti ilə qeyd olunub. RF XİN nümayəndəsi daha sonra deyib: “Bizim xarici siyaset idarələri, səfirliliklər və xüsusən, ölkələrimizin ictimaiyyəti bu əlamətdar tarixi geniş qeyd edib. Rəsmi tədbirlərde və mərasimlərdə əsas məqsəd ondan ibarətdir ki, bizim ölkələrdə yaşayan, ortaş tarix, ortaş mədəniyyətə və ənənələrə malik olan insanlar bütün bu işlərin onlardan ötrü göründüyüñən başa düşsünlər”. Mədəniyyətin insanları və xalqları bir-birine ağlayan ən müümət vasitə olduğunu vurğulayan M.Zaxarova deyib: “Bu sərgini yalnız alqışlamaq olar. Mənə belə gelir ki, bu cür tədbirlərin sayı çox olmalıdır”.

İtalya mətbuatı Bakının “Ekspo 2025”ə ev sahibliyi üçün namizədliyindən yazır

Italyanın “Notizie Geopolitiche” analitik portalında tədqiqatçı Corciya Piların müəllifi olduğu “Azərbaycan. Bakının “Ekspo 2025” sərgisi üçün namizədliyi” adlı məqalə dərc olunub.

AZERTAC xəbər verir ki, məqalədə noyabrın 14-də Parisdə, Royal Pavilyonda Bakının Beynəlxalq Sərgilər Bürosunun 2025-ci ildə keçiriləcək Ümumdünya Sərgisine namizəd şəhər olması münasibitlə qəbulun təşkil olunduğu və tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın Bakının “Ekspo” sərgisine namizədliyinin əhəmiyyəti haqqında danışlığı bildirilir. Qeyd olunur ki, “Ekspo 2025”i bütün mədəniyyətlərə bərabərlik və hörmət prinsipinə əsaslanan müxtəliflik sərgileyən, qlobal müzakirələr və əməkdaşlıq üçün bütün beynəlxalq ictimaiyyəti nadir bir məkanda bir araya getirən platforma adlandırın Mehriban Əliyeva Azərbaycanı bu universal platformaya ev sahibliyi etmək üçün ən ideal məkan kimi səcifyələndirib, ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə mədəniyyətlərə əməkdaşlığı və dini mərkəz kimi tanındığını, bılık və bacarıqların mübadiləsi üçün əhəmiyyətli məkan olan “Ekspo 2025”in özü kimi Şərqi ilə Qərbi, Şimal ilə Cənubi arasında ticari, siyasi və mədəni köprü rolunu oynadığını vurğulayıb.

Məqalədə yanvarın 23-də Dünya İqtisadi Forumu vaxtı Davos şəhərindəki “InterContinental” otelində “Ekspo 2025” Ümumdünya Sərgisinə Bakının namizədliyi ilə bağlı keçirilmiş təqdimat mərasimine və Beynəlxalq Sərgilər Bürosunda Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri, səfir Elçin Əmirbəyovun mərasimdə çıxışına da toxunulur.

Yazida Azərbaycanın “Ekspo 2025” sərgisine “İnsan kapitalını inkişaf etdirək, daha yaxşı gələcək quraq” mövzusu ilə getdiyi bildirilir, bunun əsasında Azərbaycanın həm insan ləyaqətinin qiymətləndirilməsində, həm də iqtisadiyyatın şaxələndirilməsində əsas vasitə ki mi təhsil sahəsinə verdiyi önəmin durdugu vurğulanır. Müəllif ölkəmizin təhsil sahəsində çoxsaylı İslahatlar həyata keçirdiyini bildirir, mütəxəssislərimiz UNESCO, UNISEF, UNEVOK, ISESCO, Avropa Təhsil Fondu və digər beynəlxalq təhsil qurumlarının fəaliyyətində iştirak etdiklərini, təcrübələrindən yaranaraq Avropa Şurası və Avropa İttifaqı kimi qurumlarla əməkdaşlıq etdiklərini qeyd edir. Həmçinin “insan kapitalı” dedikdə ölkə əhalisinin əhəmiyyətli hissəsini təşkil edən gənclərin inkişafının nəzərdə tutulduğu və Azərbaycan hökumətinin bu sahəye böyük önəm verdiyi, “Gənclər Siyaseti” programı ilə ölkə gənclərinin təhsil almalarına, iş ilə təmin olunmalarına yardım göstərdiyi bildirilir, bundan eləvə ölkədə gənclər üçün imtiyazların mövcudluğu qeyd edilir, gənc tədqiqatçıların mükafatlandırılmasına üçün xüsusi fondların fealiyyət göstərdiyi və gənc sahibkarların dəstəklənməsi üçün maliyyə yardımının ayrıldığı vurğulanır.

Bakının “Ekspo 2025” ilə bağlı təklif etdiyi layihədə təhsil sahəsindən başqa, BMT-nin Dayanıqli İnkışaf Məqsədləri ilə üst-üstə düşən səhiyyə və məşğulluq sahələrində də məqsədlərin öz əksini tapdığı qeyd olunaraq, bu məqsədlərin üç mövzuda: “İstedad, Sağlamlıq və Nailiyyət” kimi cəmləşdirildiyi vurğulanır.

Ümumdünya sərgilərinin 160 ildən artıq müddətə ölkələrin mədəniyyətini və sənaye inkişafını qeyd etmək üçün təşkil olunduğu bildirən müəllif Bakının “Ekspo 2025”ə ev sahibliyi üçün namizədliyini irəli sürməkdə məqsədlərinin daha geniş olduğunu vurğulayır və bu məqsədlərin “Ekspo”dan təkcə bəşəriyyətin və sənayenin inkişafını qeyd etmək üçün deyil, dövrümüzün en vacib universal çağırışlarının qlobal müzakirəsi üçün platforma kimi istifadə etmək olduğunu diqqətə çatdırır. Qeyd olunur ki, “İnsan kapitalını inkişaf etdirək, daha yaxşı gələcək quraq” şüarı Azərbaycan hökuməti tərəfindən insan kapitalının inkişafına yardım göstərmək və onun qorunmasını təmin etmək üçün Azərbaycanın dövlət qurumlarının yorulmaz səyər göstərdiyini sübut edən ismarıldır. Gənclər və təhsilə yanaşı, digər sahələrdə işçilərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi, onların sağlamlığını qoruyan təhlükəsizlik şəraitində öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün zəmanətin verilməsi də böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Məqalədə “Ekspo 2025” üçün ayrılması nəzərdə tutulan sahə haqqında da məlumat verilərək, sərgi ilə bağlı ölkəmizin müvafiq qurumları tərəfindən Bakı şəhərində möhtəşəm bir parkın salınmasının nəzərdə tutulduğu bildirilir.

Yazida Avropa və Asiya qitələrinin kəsişməsində yerleşən Azərbaycanın coğrafi və geosiyasi üstünlüyüne görə qədim zamanlardan həm beynəlxalq iqtisadi, həm də mədəni münasibətlərde strateji rol oynadığı bildirilir. Ölkəmizdə müxtəlif etnik və dini qrupların dinc birgə yaşama mədəniyyətinin mövcudluğunun Bakı şəhərini beynəlxalq tədbirlərə ev sahibliyi üçün ideal məkana çevirdiyi vurğulanır və Bakıda “Eurovision 2012”, birinci Avropa Oyunları, İslam Həmrəyliyi Oyunları, 2016-cı ildən başlayaraq Formula-1 yarışlarının keçirildiyi diqqətə çatdırılır. Bundan əlavə, öz zəngin tarixi əsr, möhtəşəm memarlıq üslubuna görə Bakı şəhərinin dönyanın ən gözəl şəhərlərindən biri kimi şöhrət qazandığı qeyd olunur.

Sonda müəllif Azərbaycanın təbii gözəlliyyə, qonaqpərvərliyi, multikultural və tolerant dəyərlərə malik olan, həmçinin beynəlxalq tədbirlər üçün daha çox seçilən ölkə olduğunu göstərir “Ekspo 2025” sərgisinə ev sahibliyi üçün ideal məkan olduğunu vurğulayır.

Məqalə ilə aşağıdakı linkdən tanış olmaq mümkündür: <http://www.notiziegeopolitiche.net/azerbaijan-la-candidatura-di-baku-ad-expo-2025/>

Asiman Əsədov
AZERTAC-in xüsusi müxbiri
Roma

Novruz Məmmədov: "Azərbaycan xalqı İlham Əliyevə inanır"

Möhtəşəm bir Qurultay. Səmimi, ürəkdən gələn, gələcəyə inamlı və ümidi dolu çıxışlar. Ölkenin müxtəlif region və təşkilatlarının nümayəndələrinin nitqləri bir leymotiv üzərində köklənmişdi: Azərbaycanın stabil, təhlükəsiz və çəçəklənən geləcəyinin növbəti yeddi ilinin memarı Prezident İlham Əliyev olmalıdır". SİA-nın verdiyi məlumatə görə, bunu Azərbaycan Prezidentinin xarici siyaset məsələləri üzərə köməkçisi - şöbə müdürü Novruz Məmmədov özünün "Facebook" səhifəsində yazıb.

"İstər-istəməz dahi Heydər Əliyevin aşağıdakı cümlələrini - "Üzümü Sizə - həmvətənlərimə tutaraq, qarşıdan gələn prezident seçkilərində prezidentliyə namizəd, mənim siyasi varisim, Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin I müavini İlham Əliyevi dəstəkləməyə çağırıram... Mən ona özüm qədər inanıram və geləcəyinə Böyük Ümidlər bəsləyirəm" xatırladı. Qurultayda ele təssürat yaranmışdı ki, sanki hamı bu müdrik kəlamları xatırlayırlı. Düşünürəm: Şübhəsiz Azərbaycan xalqı Prezident İlham Əliyevə inanır", - N.Məmmədov qeyd edib.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının növbəti icası keçirilib

Fevralın 8-də Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) növbəti icası keçirilib. Mərkəzi Seçki Komissiyası Kətibliyinin media və ictimai əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, əvvəlcə Komissiyanın 2017-ci il 15 noyabr və 2018-ci il 6 fevral tarixində keçirilmiş iclaslarının protokolları təsdiq edilib. Sonra MSK-nin bəzi normativ xarakterli aktlarına deyişikliklər edilməsi məsələsinə baxılıb. Komissiya üzvlərinin müzakirəsinən sonra müvafiq deyişikliklər təsdiq edilib.

Iclasda, həmçinin bəzi seçki dairələri daire seçki komissiyalarının tərkibində də deyişikliklər edilib. Beynəlxalq və xarici qurumların, eləcə də kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirak etdiyi iclasda cari məsələlərə də baxılıb.

Müdafıə Nazirliyi: "Ermənistan ordusunun bir hərbi qulluqçusu məhv edilib, iki hərbçisi ağır yaralanıb"

Müdafıə Nazirliyi Ermənistan mətbuatının erməni hərbi qulluqçusu Ayk Kələntəyanın guya ateşkəs rejiminin pozulması nəticəsində ölməsi barədə məlumatı şərh edib. Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilər ki, cəbhə xəttinin Füzuli istiqamətində Azərbaycan Ordusunun ön xətdə yerləşən mövqelərinə düşmən tərəfin növbəti texribat cəhdinin qarşısı bölmələrimiz tərəfindən görülen qabaqlayıcı tədbirlər nəticəsində alınıb. Ermənistan silahlı qüvvələrinin 1 hərbi qulluqçusu məhv edilib, 2 hərbçisi isə ağır yaralanıb. Düşmən geri çəkilməye məcbur edilib. Azərbaycan Ordusunun bölmələri cəbhə xəttində eməliyyat şəraitinə tam nəzarət edir.

Siyavuş Novruzov: "İlham Əliyev alternativsiz liderdir!"

Olkəmizin müasir siyasi tarixində növbəti əhəmiyyətli hadisə yaşandı və ümumxalq partiyasına çevrilmiş Yeni Azərbaycan Partiyasının VI qurultayında siyasi təşkilatımızın Sədri, Prezident İlham Əliyevin növbədən-kənar prezident seçkilərinə namizədliyi irəli sürdü. Artıq bu gündən O, həm partiyamızın 700 minlik üzvlərinin, həm də bütövlükdə xalqımızın alternativsiz lideri olaraq aprel ayının 11-də keçiriləcək seçkilərdə möhtəşəm qələbəyə doğru inamla addımlayacaq". Bu fikirləri SİA-ya Yeni Azərbaycan Partiyasının icra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzov bildirib.

Onun sözlerinə görə, bu seçim eyni zamanda xalqın seçimidir və xalq-hakimiyyət birliyinin bariz təcəssümüdür: "Bütövlükdə, Prezident İlham Əliyevin alternativsiz lider olması bir sıra əhəmiyyətli məqamlara söykənir. Ölkəmizdə uzun illərdir ki, ictimai-siyasi sabitlik mövcuddur, iqtisadi qüdrətimiz dünya-

nin ən aparıcı dövlətləri ilə eyni sırada dayanır, Azərbaycan bir sıra nüfuzlu sorğu mərkəzlərinin keçirdiyi sorğularına görə öm pilələrde yer alır və bu kimi uğurlarımız minlərlədir. Əbəs deyil ki, Azərbaycan ister Qafqaz regionunda, istərsə də dünyada lider olkəyə və söz sahibina çevrilib. İstə regional, istərsə də daha böyük istiqamətlərdə görülen işlər, reallaşdırılan layihələr bu liderin mənətiqə nəticəsidir. Əlbətə ki, eyni zamanda bütün bunların əsası bilavasitə Prezident İlham Əliyevin müdrik, qətiyyətli və uzaqqorən siyasetinə söykənir. Ümumiyyətə isə O, hər bir azərbaycanlı Prezidenti, xalqına verdiyi vədlerinə əməl edən əvəzsiz liderdir".

Siyavuş Novruzov onu da bildirib ki, Prezident İlham Əliyev Ermənistan-Azərbaycan, Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində mühüm irəliliyişlər, diplomatik uğurlara nail olub, bundan sonra da davamlı şəkildə nailiyətlər əldə ediləcək: "Mən xüsusilə, 2016-ci ilin aprel döyüşlərində Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında azad edilən torpaqlarımızda, Cociq Mərcanlıda başlayan nəhəng quruculuq və abadlıq işlərini vurğulamaq istərdim. Bu gün azad olunmuş ərazilərimiz yüksək nöqtələrində üçrəngli bayraqımız qurula dağalanır. Bizlər əminik ki, bu bayraqımız yaxın zamanlarda Xankəndidə, Şuşamızda da dağalanacaq".

YAP-in icra katibinin müavini bildirib ki, Azərbaycan xalqı aprelin 11-də keçiriləcək növbədən-kənar seçkilərdə hər zamanki kimi fəaliqliqla iştirak edəcək: "Əminəm ki, həmin gün xalqımızın fəal iştirakı ilə keçiriləcək seçkilər Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədi cənab İlham Əliyevin qələbəsi ilə nəticələnəcək".

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Seymur Orucov: "Azərbaycan gəncliyi YAP-in qərarını böyük sevincə qarşılıyor"

Bu gün Yeni Azərbaycan Partiyasının VI Qurultay tarixi bir qərar qəbul etdi. Qurultay qarşidan gələn prezident seçkilərində cənab İlham Əliyevin namizədliyini irəli sürdü. Azərbaycan gəncliyi bu qərarı böyük sevincə qarşılıyor". Bu fikirləri yap.org.az saytına qurultay nümayəndəsi, YAP Gənclər Birliyinin sədri Seymur Orucov deyib.

S.Orucov bildirib ki, YAP-in VI Qurultayının belə bir qərar qəbul etməsi cəmiyyətdən gələn sosial sıfarişdir. Onun sözlərinə görə, şübhəsiz ki, Azərbaycan gəncliyinin seçimi cənab İlham Əliyevdir: "Artıq ölkə gəncliyi bu qərarla bağlı öz fikirlərini ictimai rəydə bölüşür. Xüsusiylə, sosial şəbəkələrdə bu xəbəri paylaşır və cənab İlham Əliyevin qələbə qazanacağına əmin olduğunu vurğulayırlar. Əlbətə ki, gənclərin bu seçiminin ciddi əsasları var. Əsası Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan gənclər siyaseti nəticəsində Azərbaycan gəncliyi yüksək inkişaf mərhələsini yaşıyır. Bu gün uğurla davam etdirilən

həmin siyaset müasir dövrün tələblərinə və reallıqlarına uyğun olaraq həm məhiyyət, həm də keyfiyyət etibarilə yeni mərhələyə qədəm qoyub. Bu siyasetin başlıca istiqamətlərindən biri gənclərə dövlət dəstəyinin gücləndirilməsindən, onlara hərtərəfli diqqət göstərilməsindən ibarətdir. Yeni mərhələdə dövlət başçısı İlham Əliyev tərəfindən gerçəkləşdirilən gənclər siyaseti çox geniş spektrə malikdir. Belə ki, bu siyaset gənclərin tərbiyəsi, sağlamlığı, təhsili, intellektual və mənəvi inkişafı, asudə vaxtının səmərəli təşkili, həmçinin, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində fəal iştirakı ilə bağlı məsələləri əhatə edir. Gənclərə düzgün iş strategiyasının müəyyənləşdirilməsi və bu strategiyadan irəli gələn vəzifələrin dəqiqliklə yerinə yetirilməsi nəticəsində bu gün Azərbaycan gənci idman, elm, mədəniyyət, incəsənət və digər sahələrdə böyük nailiyyətlərə imza atır, dövlətçilik ənənələrini daim uca tutur, ictimai-siyasi həyatda yaxından iştirak edir. Məhz həyata keçirilən məqsədönlü siyaset nəticəsində Azərbaycan gəncliyi artıq cəmiyyətin inkişafında ciddi rol ola biləcək. Azərbaycanda dövlət səviyyəsində gənclərə bağlı bir sıra proqramlar və layihələr həyata keçirilir. Dövlət hər bir addımda gəncləri müdafiə etdiyi, dəsteklədiyi nümayiş etdirir. Müasir dövrde gənclərin cəmiyyətin həyatında avanqard mövqeyiyle ictimai-siyasi proseslərin öündə yer alması, dövlətin gələcəyinin onlara bağlı olması gənclərin üzərinə böyük məsuliyyət qoyur. Ona görə də, gənclərimiz, o cümlədən YAP Gənclər Birliyinin üzvləri dövlətin etimadını layiqincə doğrultmağa çalışırlar. Bu baxımdan, aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkilərində partiyamızın namizədi cənab İlham Əliyevin təbliğat kampaniyasında gənclərimiz fəal iştirak edəcəklər. Biz əminik ki, xalqımız bu dəfəki seçkilədə də partiyamızın Sədri cənab İlham Əliyevi dəstekləyəcək

məsələdir. Müasir dövrde gənclərin cəmiyyətin həyatında avanqard mövqeyiyle ictimai-siyasi proseslərin öündə yer alması, dövlətin gələcəyinin onlara bağlı olması gənclərin üzərinə böyük məsuliyyət qoyur. Ona görə də, gənclərimiz, o cümlədən YAP Gənclər Birliyinin üzvləri dövlətin etimadını layiqincə doğrultmağa çalışırlar. Bu baxımdan, aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkilərində partiyamızın namizədi cənab İlham Əliyevin təbliğat kampaniyasında gənclərimiz fəal iştirak edəcəklər. Biz əminik ki, xalqımız bu dəfəki seçkilədə də partiyamızın Sədri cənab İlham Əliyevi dəstekləyəcək

"Növbədən-kənar seçkilərin keçirilməsi ən optimal variantdır"

Azərbaycanda növbədən-kənar seçkilərin keçirilməsi ilə bağlı qərar yerində verilib və ən optimal variant hesab oluna bilər". Bu fikirləri SİA-ya millət vəkili Tahir Kərimli bildirib. Deputatın sözlərinə görə, cari ilədən əlkəmizdə mühüm tədbirlərin keçirilməsini nəzəre alsaq, seçkinin vaxtından əvvələ salınması düzgündür: "Bildiyiniz kimi, 2018-ci ildə Azərbaycanda bir sıra mühüm yubiley tədbirləri keçiriləcək. Azərbaycanda Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi, Azərbaycan Milli Ordusunun yaradılmasının 100 illiyi, Heydər Əliyevin 95 illik yubileyi və digər mühüm tarixi hadisələr qeyd olunacaq. Bu cür tədbirlərin keçiriləcəyini nəzəre aldıqda prezident seçkilərinin növbədən-kənar keçirilməsi daha optimal görünür".

T.Kərimli vurğulayıb ki, növbədən-kənar prezident seçkiləri Azərbaycan Konstitusiyası və Seçki Məcəlləsinə tam şəkildə uyğundur. Azərbaycan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə gündən-güne inkişaf edir. Əlkəmiz sabit olək olmaqla yanaşı, güclü iqtisadiyyata maikdir. Azərbaycanın son 10 ilədəki inkişafını, görülən işləri, atılan addımları nəzərə alıqdə, prezident seçkilərində Dövlət başçısı İlham Əliyevin namizədliyinin irəli sürülməsi tam məqsədəyindədir. Bu seçkilərdə İlham Əliyev qalib gələcəyinə heç kimin şübhəsi yoxdur. Çünkü Azərbaycan xalqı prezidentinin yanındadır və hər zaman olək başçısına dəsteklidir"- deyə, deputat əlavə edib.

“YAP-in Qurultayı Azərbaycan xalqının arzularını ifadə edən siyasi forum oldu”

“Yeni Azərbaycan Parti-yasının VI Qurultayı çok yüksək səviyyədə keçdi. Bütün Azərbaycan xalqının istek və arzularını ifadə edən bir tədbir oldu”. Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Siyasi Şurasının üzvü, Milli Məclisin deputatı Musa Quliyev deyib.

Qurultayda Azərbaycan Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) Sədri İlham Əliyevin yaxın 10 ilin programını əks etdirən məruzə ile çıxış etdiyi deyən M.Quliyev bildirib ki, Ölkə başçısı öz çıxışı ile partiya üzvlərinə Azərbaycanın yaxın illerdə perspektivinin yolu göstərmiş oldu: “Dövlət başçısı qurultayda Azərbaycana ictimai sabitliyin ne qədər vacib olduğunu vurğuladı, ölkəmizin demokratik, hüquqi, sivil bir dövlət olduğunu və bu yolla da inkişaf edəcəyini göstərdi. Prezident İlham Əliyev eyni zamanda Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişaf tempinin bundan sonra da yüksək sürətlə davam edəcəyini bəyan edərək, göstərdi ki, ölkəmizdə bütün insan hüquq və azadlıqları qorunub və bundan sonra da qorunub inkişaf etdiriləcək”.

YAP Siyasi Şurasının üzvü qeyd edib ki, ölkə rəhbəri qurultayda söyləyib ki, Azərbaycanın beynəlxalq siyaseti beynəlxalq hüquqa və ədalətə əsaslanan siyaset olacaq və ölkəmiz beynəlxalq nüfuzunu yaxın gelecekde daha da artıracaq: “Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, dünyadan neftin qiymətinin dəyişməsində asılı olmayıaraq, ölkəmiz bundan sonra da öz iqtisadi inkişafını qeyri-neft sektorunun inkişafında görəcək və neftdən gələn gəlirlər gelecek nəsillər namine fondumuzda valyuta ehtiyatı şəklində yiğilacaq. Dövlət başçısı həmçinin qeyd etdi ki, Azərbaycan öz torpaqlarını işğaldan azad etmək iqtidarındadır və torpaqlarımız yaxın gelecekde işğaldan azad olunacaq. Qaçqın və

məcburi köçküv vətəndaşlarımız öz yurd-yuvalarına qayridaçaqlar. Lakin dövlət başçısı söylədi ki, bizim missiyamız bütün bunlarla bitmir. Bizim əsas tarixi missiyamız Azərbaycanın tarixi torpaqlarına qayitmaqdır. Cənab Prezident öz çıxışında İrəvanın, Zəngəzurun Göyçənin və digər torpaqların Azərbaycanın tarixi torpaqları olduğunu və bizim bu torpaqlara qayitmağın da xalqımızın, gənclərimizin ümde vəzifalarından biri kimi xarakterize etdi”. M.Quliyev eləvə edib ki, Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindən olan qurultay nümayəndələri öz çıxışlarında birmənalı olaraq öz təmsil etdikləri YAP-in üzvləri adından bəyan etdilər ki, ölkə başçısının siyaseti bütün bölgələrde dəstəklənir, bəyənilir: “Qurultayda bildirildi ki, xalq bu siyasetin yenidən davam etdirilməsini arzu edir. Bütün qurultay nümayəndələri və orada çıxış edən şəxslər Dövlət başçısı İlham Əliyevin bu ilin aprel ayının 11-də keçiriləcək seçkilərdə YAP-in namizədi olmasına dəstəklədilər. Nəhayət Qurultayda qətnamə qəbul olundu və bu qərar birmənalı olaraq alqışlandı və dəstəkləndi. Mən hesab edirəm ki, bütövlükdə qurultay Azərbaycan xalqının arzularını ifadə edən siyasi forum oldu”.

Bəhruz Quliyev: “YAP-in VI Qurultayının qərarı Azərbaycan xalqının mövqeyinin ifadəsidir”

“Yeni Azərbaycan Parti-yasının VI Qurulta-yında aprelin 11-də keçiriləcək növbədənəkar prezident seçkilərində partiyamızın Sədri, dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin namizədiyi rəsmi şəkildə irəli sürüldü. Qurultayın qəbul etdiyi bu qərar Azərbaycan xalqının fikrinin, mövqeyinin ifadəsidir”.

Bu fikirləri yap.org.az saytına “Ses” qəzetinin baş redaktoru Bəhruz Quliyev deyib. B.Quliyev bildirib ki, bu qərarın ciddi əsasları var. Çünkü Prezident İlham Əliyev 15 il ərzində dövlət başçısı kimi uğurlu siyaset həyata keçirib və Azərbaycan müstəqil dövləti olaraq da-ha da güclənib, dünya miqyasında söz sahibi olan dövlətə çevrilib. Onun söz-lərinə görə, Azərbaycan Cənubi Qafqaz regionunun lideri olmaqla yanaşı bütövlükdə, beynəlxalq miqyasda sayılan-seçilən ölkələrdən birinə çevrilib.

“Ötən dövr ərzində bütün sahələr üzrə müxtəlif dövlət proqramları həyata keçirilib. Mühüm İslahatlar reallaşdırılıb, ölkəmizin hərtərəfli inkişafı üçün genişmiqyaslı tədbirlər gerçəkləşib. Bütün bunların nəticəsində də ölkəmizin iqtisadiyyatı əhəmiyyətli dərəcədə güclənib, əhalinin sosial rifahı daha da yüksəlib. Eyni zamanda, humanitar, mədəniyyət, idman və digər sahələrdə də ciddi nailiyyətlər qazanılıb. Əlbətə ki, bu nailiyyətlərin əsasında Heydər Əliyev ideyaları, Prezident İlham Əliyevin uğurlu siyaseti dayanır. Ona görə də, xalqımız cənab Prezidentin həyata keçirdiyi siyaseti birmənalı olaraq dəstəkləyir”, - deyə, baş redaktor vurğulayıb.

B.Quliyev qeyd edib ki, Azərbaycan dövlətinin xarici siyaseti də milli maraqlarımıza tam uyğundur. Onun sözlə-

rinə görə, ötən 15 il ərzində Azərbaycan bütövlükdə dünya üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən nəhəng layihələr imza atıb. İstər enerji, istərsə de nəqliyyat layihələri Azərbaycana iqtisadi dividdənlər gətirməkə yanaşı, onun beynəlxalq miqyasda da mövqeyini göslendirən faktorlardır. Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışının həllində də Prezident İlham Əliyevin prinsipial mövqə nümayiş etdirdiyini deyən B.Quliyev söyləyib ki, Azərbaycan sülh tərəfdarı olmaqla yanaşı öz ordusunu daim gücləndirir. Çünkü biz torpaqlarımızın işgali ilə barışa bilmərik və işgalçı tərəfin təxribatlarına tutarlı cavab veririk. 2016-ci ilin aprel döyüşləri bunu sübut etdi. B.Quliyev qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidenti xarizmatik liderdir və xalqımız, hər bir vətəndaş öz dövlət başçısı ilə qurur duyur: “Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi dövlət siyasetinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Cənab İlham Əliyev ötən 15 il ərzində genişmiqyaslı fealiyyəti ilə hər bir azərbaycanlının Prezidenti olduğunu sübut etdi. Eyni zamanda, dövlətimizin başçısı Özünün bu fealiyyəti ilə hər bir vətəndaşın inamını, sevgisini qazanıb”.

Bəzi dairələrin növbədənəkar prezident seçkilərinin keçirilməsi haqda qərarı yanlış olaraq təqnid etdiklərini deyən B.Quliyev fikrincə, ilk növbə-

də, dövlət başçısı Konstitusiya ilə verilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində belə bir Sərəncam imzalayıb: “Öslinde, bu, dövlət başçısının Konstitusiya ilə verilmiş müstəsna hüququdur. Diger tərəfdən, Prezidentin səlahiyyət müddəti bu ilin oktyabrında başa çatır. Amma cənab Prezident bu Sərəncamı imzalamaqla əslində, diger siyasi partiyalara, namizədlik iddiasında olan şəxslərə şans verir ki, prezident seçkilərinə daha tez qatılışınlar və öz güclərinin sırasınlar. Eyni zamanda, bu qərar cənab Prezidentin özüne inamının ifadəsidir. Seçkilərdə kimin namizəd kimi iştirak edəcəyindən asılı olmayıaraq, ötən 15 ilde qazanılan nailiyyətlər cənab İlham Əliyevin qələbesini şərtləndirir”.

Azərbaycanın inkişafını istəmeyen qüvvələrin hər zaman ölkəmizdə sabitliyi pozmağa, uğurlarımıza kölgə salmağa çalışdığını deyən B.Quliyev söyləyib ki, antiazərbaycançı qüvvələrin bu cəhdələri iflasa uğrayıb. “Cənab Prezident müstəqilliyimin, dövlətimizin təhlükəsizliyinin qarantidır. Ona görə də, bu qərar Azərbaycanın milli və dövlət maraqlarına tam uyğundur. Prezidentimiz hər bir addımı xalqımızın maraqlarının qorunmasına və dövlətimizimizdən daha da möhkəmlənməsinə xidmet edir. Məhz bu siyasetin nəticəsidir ki, Azərbaycanda xalq-hakimiyət birliyi sarsılmazdır. Və uğurlarımızın təməlində də bu amil mühüm rol oynayır. Bütün bunların fonunda YAP-in VI Qurultayının qərarı hər bir vətəndaşın fikrini ifadə edir. Azərbaycan demokratik dövlətdir və qarşidan gələn seçkilərin azad, şəffaf keçiriləcəyi şübhəsizdir. Yəqin ki, seçkilərdə başqa namizədlər də olacaq. Amma Azərbaycanda heç bir siyasetçi cənab İlham Əliyevə alternativ ola bilmez”, - deyə, B.Quliyev vurğulayıb.

Hikmət Babaoğlu:

“İlham Əliyev bütövlükdə Azərbaycan xalqının namizədidir”

“Bu gün Azərbaycanın ən yeni siyasi tarixində çox mühüm bir hadisə baş verdi. Ümumxalq partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyası aprel ayının 11-də keçiriləcək növbədənəkar prezident seçkilərinə öz namizədini irəli sürdü. Bu, YAP-in Sədri, cənab İlham Əliyevdir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında “Yeni Azərbaycan” qəzetiin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoğlu deyib.

Deputatın sözlərinə görə, hakim partyanın bu seçimini bütövlükdə Azərbaycan xalqının seçimidir və xalqın irəli sürdürüyü namizəddir: “Ona görə ki, YAP ümumxalq partiyasıdır və partyanın namizədi 700 mindən çox olan partiya üzvlərinin namizədidir. Bu isə əslində Azərbaycan xalqı deməkdir. Bilirsiniz ki, YAP-in Sədri, cənab Prezident İlham Əliyev bəyan edib ki, “mənim həyata keçirdiyim siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının, xalqının rifahi durur”. Doğrudan da, nəzər yetirsek görəcəyik ki, Prezident hakimiyətdə olduğu 15 il müddətində “Mən hər bir azərbaycanının prezidenti olacaq” siyasi fəlsəfəsinə sadıq olaraq hər bir Azərbaycan vətəndaşının rifahi, onun inkişafı, gələcəyi üçün əlindən gələn həşəti edib. Her şeydən önce Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitliyi yaradıb, ölkəmizin milli maraqlarını qoruya bilib, mürrekəb tarixi bir mərhələdə ətrafımızda terror hadisələrinin, mühərabələrin, xaosun baş verdiyi bir vəziyyətdə Azərbaycanı sabitlik adası kimi qoruyub saxlaya bilib. Hələ üstəlik onu inkişaf etdirib və ölkəmizdə işsizliyin, yoxsulluğun səviyyəsi azalıb. Azərbaycanın regionları inkişaf edib, dövlətimiz region, dünya ölkələri içerisinde çox mühüm bir tərəfdənən ənənəvi hərəkətə çevrilib.

Buna paralel olaraq cənab Prezident Azərbaycan Ordusunu gücləndirib. Ölkə başçısı Ali Baş Koman dan kimi 2016-ci ilin aprel döyüşlərinə imza atıb. Bunu-nla da Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqışının həllində ciddi hərbi-siyasi dönüşə na il olub. Sadalayacağımız coxsayılı bu kimi uğurlar əlbətə ki, 11 aprel seçkilərində Azərbaycan xalqının seçimini müəyyənləşdirəcək. Düşünürəm ki, bu seçim partiyamızın irəli sürdürüyü namizəd, İlham Əliyev olacaq”.

Prezident İlham Əliyev xalqın ən etibarlı namizədidir

“Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin namizədiinin irəli sürülməsi olduqca təbii və qanuna uyğun halıdır”. Bu

sözləri SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Tahir Rzayev deyib. Onun sözlərinə görə, İlham Əliyevin hakimiyətdə olduğu illərdə gördüyü işlər, həyata keçirilən irimiyyətlərə layihələr ona bilavasitə haqq verir ki, yenidən Azərbaycan Respublikasına Prezidentliyə namizəd olsun. Çünkü bu 15 ilde ölkənin inkişafında çox mühüm hadisələr baş verib. İstər iqtisadi, istə sosial, istərsə de beynəlxalq sahədə Azərbaycanın nüfuzu artıb, hətta Azərbaycan xalqının mədəni-rifah hali yüksəlib. Həyata keçirilən layihələr Azərbaycana çox böyük uğurlar getirməkə yanaşı, dünya miqyasında seçiləcək və öne getməsinə səbəb olub. Bu gündə bu proses davam edir. Ona görə də Qurultayda YAP terəfindən teklif olundu ki Prezident İlham Əliyevin yenidən Prezidentliyə namizədiyi irəli sürülsün. Bu tekke YAP-in təşəbbüsü deyil, bütün Azərbaycan xalqının istəyi və arzusudur. Çünkü Prezident İlham Əliyev bu illər ərzində sübut etdi ki, xalqın ən etibarlı namizədidir.”

9 fevral 2018-ci il

Sədaqət Veliyeva: "YAP-in Cənab İlham Əliyevin namizədliyini irəli sürməsi xalqın istək və arzularını reallaşdırırdı"

"Yeni Azərbaycan Partiyasının VI Qurultayı möhtəşəm şəkildə baş tutdu. Bu tarixi tədbirdə 2018-ci il aprelin 11-də keçiriləcək növbədən kənar prezent seçkilərində partiyanın Sədr İlham Əliyevin namizədliyinin irəli sürülməsi barədə qərar qəbul edildi.

Məhz Cənab İlham Əliyevin namizədliyinin irəli sürülməsi ilə xalqın istəyi rəsmiləşdirilmiş oldu. Çünkü İlham Əliyev tekce 700 minden çox üzvü olan YAP-in deyil, ümumilikdə, xalqın mütləq əksəriyyətinin dəstəklədiyi namizəddir və eyni zamanda, Prezident İlham Əliyevin namizədliyinin irəli sürülməsi sosial sıfırış idi". Bunu YAP Nizami rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputati Sədaqət Veliyeva deyib.

Sədaqət Veliyeva bildirib ki, Prezident İlham Əliyevə olan xalqın inamı, istəyi, onun növbəti dəfə de Prezident

seçilməsini arzulamasının əsasında dövlət başçısının 15 il ərzində görüdüyü işlər, insanlara nümayiş etdirdiyi qayğı və diqqəti durur: "Prezident İlham Əliyevin son 15 ildəki fəaliyyəti nitəcəsində, iqtisadiyyatımız 3,2, qeyri-neft iqtisadiyyatı 2,8 dəfə artıb, sənaye sahəsində 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatında 1,7, qeyri-neft ixracında 4,1 dəfə artıb. Valyuta ehtiyatlarımız 23 dəfə artaraq, 42 milyard dollara bərabər olub. Öke iqtisadiyyatına 231 milyard dollar sərmayə qoyulub, 1,9 mil-

yon iş yeri yaradılıb, işsizlik 5 faiz, yoxsulluq isə 5,4 faiz səviyyəsinə enib. Eyni zamanda, son 15 il ərzində 30 elektrik stansiyası tikilib, qazlaşdırma 93 faizə, fasiləsiz içməli su ilə teminat 67 faizə çatıb, 4 su anbarı - Taxtakörpü, Şəmkirçay, Göytəpə, Tovuzçay su anbarları tikilib, 100 minlərlə hektar suvarılmayan torpaqlara həyat getirilib, su gətirilib, 12 min 300 kilometr yol çəkilib və s. Bir sözə, bu gün de Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın sabitliyi və dinamik inkişafı qorunub-saxlanılır. Məhz bu səbəbdən, Azərbaycan seçiciləri Cənab İlham Əliyevi yenidən Prezident görmək istəyirlər. Elə buna görə də, xüsusi olaraq, qeyd etmək lazımdır ki, YAP 2018-ci il aprelin 11-də keçiriləcək növbədən kənar prezent seçkilərində partiyanın Sədr İlham Əliyevin namizədliyini irəli sürməsi ilə insanlarınımızın istək və arzularını reallaşdırırdı".

RÖVŞƏN

Ermənistən Azərbaycanda keçiriləcək 11 aprel seçkilərində qorxur

Azərbaycanda qlobal iqtisadi problem yoxdur. Əksinə, iqtisadi artımın olduqca ciddi perspektivləri var. Ermənistən uzun müddətdir özüne müttəfiq hesab etdiyi ölkələr bu gün Azərbaycanla səmimi münasibətlər qururlar və bu münasibətlərde biznes əsas paya sahibdir. AZƏRTAC xəber verir ki, bu fikirləri erməni siyasi şərhçisi Qrasiya Qalustyan "Armenia report" saytına açıqlamasında bildirib. O deyib ki, Rusiyada keçiriləcək prezident seçkilərində Vladimir Putinin qələbəsindən sonra Azərbaycan Dağlıq Qarabağın azad edilməsi istiqamətində ciddi fəaliyyətə başlayacaq və Moskva bu proseslərdə Bakını dəstəkləyəcək.

Erməni siyasi şərhçi, həmçinin Azərbaycanda aprelin 11-də keçiriləcək növbədən kənar prezent seçkiləri bağlı da narahatlığını bildirək qeyd edib ki, prezident seçkilərinin vaxtının aprelin 11-ne dəyişdirilməsi heç də iddia edildiyi kimi iqtisadi məsələlərdə irəli gəlmir. Tehran, Bakı və Moskva bölgədə yeni böyük nəqliyyat layihəsinin - Şimal-Cənub beynəlxalq dəmiryolu layihəsinin əsasını qoyur. Martda Azərbaycan və İran prezidentlərinin görüşünün olacağını deyən erməni siyasetçi Azərbaycan Astarası ilə İran Astarası arasındaki körpünün istifadəyə veriləcəyini, həmçinin Astara-Rəşt dəmiryolunun təməlinin qoyulacağını bildirib. Onun sözlərinə görə, İran tərəfi bəyan edib ki, bu, Fars körfezi ilə Qara dənizi birləşdirən böyük əhəmiyyətli layihədir. Həmin nəqliyyat dəhlizi vasitəsilə yükler Gürcüstən, Ukarayna və Polşaya qədər daşınacaq. Ermənistən yenə böyük gəlirlərdən təcrid olacaq, Azərbaycan isə təkə maliyyə yox, həm də siyasi dividendlər əldə edəcək.

Q.Galustyan deyib ki, İran Azərbaycana yarı milyard dollar kredit ayırib. Bu səbəbdən Azərbaycanda iqtisadi problemlərin olması bağlı fikirlər səsləndirmək əsasızdır və rəsmi Bakı artıq qərb ölkələri ilə iddiyalı danışır. Prezident İlham Əliyevin Davos görüşlərini xatırladan erməni politoloq qeyd edib ki, bu beynəlxalq iqtisadi tədbirdə iştirakçı ölkələr Azərbaycanı önəmli tərəf olaraq qəbul edirdilər.

Azərbaycan və Rusiya arasında isti münasibətlərə də toxunan Qalustyan önemli bir nüansı diqqətə çatdıraraq bildirib ki, Rusiya telekanallarında heç vaxt Azərbaycanı təqdim etmirlər, halbuki orada Ermənistən ən pis sözlərə təhqir olunur. Bundan başqa, Dujqın, Solovyov, Proxanovun Bakıya sefərlərini də xatırladan erməni şərhçi deyib ki, onlar işgal olunmuş ərazilərin Azərbaycana qaytarılması ideyasını müdafiə edirlər. Bütün bunlarla yanaşı, Kreml Sarkisyanın yandan narazılığını gizlətmir. Aprelin 9-da Sarkisyanın prezidentlik müddəti başa çatı və Azərbaycanda seçkilər payızda keçiriləcək, bu, Dağlıq Qarabağ danışqlarında pauza yaranması ilə nəticələndər. Göründüyü kimi, Azərbaycan heç bir fasilənin yaranmasına imkan vermək niyyətində deyil. Seçkinin vaxtının dəyişdirilməsi də məhz buna hesablanıb.

Q.Galustyan vurğulayıb ki, Rusiyadakı seçkidən dərhal sonra Azərbaycan Qarabağın azad olunması prosesinə başlayacaq. Kremlin siyasi dəstəyi nəticəsində erməni ordusu heç nə edə bilməyəcək. Bu, təkə Serj Sarkisyanın yox, bütün "Qarabağ klani"nın siyasi səhnədən gedisi ilə nəticələnəcək. Prezident İlham Əliyev isə qalib olaraq tarixə düşəcək".

Rafal Piexota: "Azərbaycanda antidoping sahəsində qısa müddədə böyük nailiyyətlər əldə edilib"

Azərbaycanda antidoping sahəsində bir il ərzində görülen işləri çox yüksək qiymətləndirir. Müşahidə etdiyimiz proseslərə bağlı fikirlərimizi may ayında Avropa Şurasının keçiriləcək görüşdə bildirəcəyik. İndi deye bilərem ki, Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyinin görüdüyü işlər bizi yaxşı mənada çox təcəccübləndirdi. Azərbaycanda qısa zamanda çox böyük nailiyyətlər əldə edilib.

AZƏRTAC xəber verir ki, bu fikirləri Ümumdünya Antidoping Agentliyi (WADA) üzrə ad-hoc Avropa Komitəsinin (CAHAMA) sədri, Polşanın idman və turizm naziri ofisinin direktor müavini Rafal Piexota Azərbaycanın Gençlər və İdman Nazirliyində ölkəməze sefəri ilə bağlı keçirildiyi brifinqdə söyləyib. O deyib ki, səfərin məqsədi Azərbaycanda antidoping siyasetinin monitorinqini aparmaq və müxtəlif məsləhətlər verməkdir. Rafal Piexota səfər zamanı Milli Olimpiya Komitesində, Gençlər və İdman Nazirliyində, Şəhiyyə Nazirliyində, Dövlət Gömrük Xidmətində, Dövlət Sərhəd Xidmətində, idman federasiyalarında, Milli Məclisin gençlər və idman komitəsində və digər qurumlarda görüşlər keçirdiyini diqqətə çatdırıb.

Ötən ay Naxçıvanda miqrasiya qanunvericiliyinin tələblərini pozmuş 28 əcnəbi barədə müvafiq tədbir görülüb

Naxçıvan Muxtar Respublikasında miqrasiya proseslərinə dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi, o cümlədən qanunsuz miqrasiyanın qarşısının alınması məqsədilə muxtar respublikanın Dövlət Miqrasiya Xidməti tərəfindən hayata keçirilən tədbirlər ötən ay ərzində də davam etdirilib. Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Miqrasiya Xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, yanvar ayında muxtar respublikada olma və yaşama qaydalarına əməl etmədən mövcud qanunvericiliyin tələblərini pozmuş 28 əcnəbi xidmet tərəfindən aşkarlanıb. Onlardan 24-ü barəsində Azərbaycan Respublikası ərazisini 48 saat ərzində tərk etmə, 4-ü barəsində inzibati qaydada ölkə hüdudlarından kənara çıxarılma qərarı qəbul olunub.

Ümumilikdə, ay ərzində Dövlət Miqrasiya Xidmətinə əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər, habelə Azərbaycan Respublikası vətəndaşları tərəfindən 625 müraciət daxil olub. Bu müraciətlərdən 72-si əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslərə müvəqqəti və daimi yaşamaq üçün icazənin, əmək fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün iş icazəsinin verilməsi, eləcə də vətəndaşlıq mənşəbini müəyyənləşdirilməsi ilə bağlıdır. Müraciətlərin hər biri ayrı-ayrılıqla Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq araşdırılıb və müvafiq qərarlar qəbul edilib. Yanvar ayı ərzində olduğu yer üzrə qeydiyyatla bağlı 553 müraciət qeydə alınaraq icrası təmin olunub. Həmin müraciətlərdən 234-ü elektron xidmətlər portalı və elektron poçt üzərindən qəbul edilib.

"Azərbaycan musiqi tarixi" kitabının üçüncü cildi oxucuların ixtiyarına verilib

"Im" nəşriyyatında çapdan çıxmış "Azərbaycan Musiqi Tarixi" kitabının üçüncü cildi oxucuların ixtiyarına verilib. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun bir qrup əməkdaşının birge əməyinən bəhrəsi olan kitab bu müəssisəsinin şöbə müdürü, görkəmlü sənətşunas alim, musiqi mənəbəşünaslığının banisi, akademik Zəmfira Səfərovənən layihəsi əsasında və onun elmi redaktorluğlu ilə nəşr edilib. AZƏRTAC xəber verir ki, çoxillik kollektiv araşdırmasının məhsulu olan nəşrin bu cildi XX əsrin 40-cı illərindən respublikamızın müstəqillik illərinə qədərki dövrünü əhatə edir. Kitabın giriş hissəsində bu mürəkkəb və maraqlı dövrün ümumi səciyyəsi verilir, musiqimizdə opera, balet, simfoniya, musiqili komediya və digər janrların yaranması və inkişafı göstərilir. Cildin hər fəsildə Azərbaycanın bu dövrünün musiqi heyati, dahi Üzeyir Hacıbeylinin yaratdığı zəngin musiqi məktəbinin yetirməsi olan bestəkarların həyat və yaradıcılığının təhlili və tədqiqi verilir. Kitabda, həmçinin nadir fotolar və not nümunələri də təqdim olunur.

Ekoloji qanunvericiliyin tələblərinin pozulmasına görə 190 akt və protokol tərtib olunub

Yanvarın 16-dan 31-dək Ekoloji və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Ətraf Mühitin Müafizəsi Departamentinin əməkdaşları tərəfindən ölkə əraziləndə ekoloji qanunvericiliyin tələblərinə riayət olunmasını yoxlamaq məqsədilə araşdırma aparılıb. Departamentdən AZƏRTAC-a bildirilib ki, araştırma zamanı hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən atmosfer havasının, su və torpaq ehtiyatlarının, yerin təkinin, fauna və floranın mühafizəsi, o cümlədən ətraf mühitə qanunsuz məisət və istehsalat tullantılarının atılması sahəsində yol verilmiş qanun pozuntularına görə 190 akt və protokol tərtib olunub, nöqsanların aradan qaldırılması üçün icrası məcburi olan 20 müddəli "məcburi göstəriş" verilib.

Ümumilikdə, 61 iş üzrə 44050 manat məbleğindən inzibati qaydada cərime tətbiq edilib, ətraf mühitə dəymmiş ziyanə görə 37 iş üzrə 24429,59 manat məbleğində iddia qaldırılıb, ətraf mühitə tullantılarının atılmasına və axıdılmasına görə hüquqi və fiziki şəxslərə qarşı 363 iş üzrə 61379,77 manat məbleğindən ödəmə tətbiq edilib. Tədbir görülməsi üçün hüquq mühafizə orqanlarına 21, icra qurumlarına 3 iş göndərilər.

Amerikanın müdafiə naziri Ceyms Mettis yanvarın 19-da ölkəsinin yeni milli müdafiə strategiyasını təqdim edib. Sənəd tam olaraq açıqlanmayıb, ancaq onun başlıca müdədələri barədə müdafiə naziri məlumat verib. Ekspertlərə görə, Vaşinqtonun yeni müdafiə strategiyası ziddiyətli məqamlarla doludur. Burada dünya üçün beş təhlükə göstərilir. Bir sıra ölkələrə qarşı sərt addımların atıldığı vurğulanır. Lakin bütün bunlar hadisələrə birtərəfli yanaşmaqla və obyektivliyi gözləmədən edilir. Məsələn, sənəddə Ukrayna və Gürcüstanın adı çəkilir, Azərbaycana qarşı olan hərbi təcavüz xatırlanır. Ölkənin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi zərurəti vurğulanır. Bütün diqqət Amerikanın dünya ağılığını təmin etməyə yönəldilib. Mövcud geosiyasi nizamın zəiflədiyi vurğulansa da, onu saxlamaq, yaxud da ha möhkəm yeni düzən qaydaları tətbiq etməkdən səhbət getmir. Bütün cəhdlər ABŞ-in rəqiblərinin zəflədilməsi üzərində qurulub. Terrorla mübarizə isə onlardan sonra yer tutur. Bu kimi məqamlar müəyyən narahatlıq yaradır və sənədin geosiyasi mənzərəyə təsirinin analizini aktuallaşdırır.

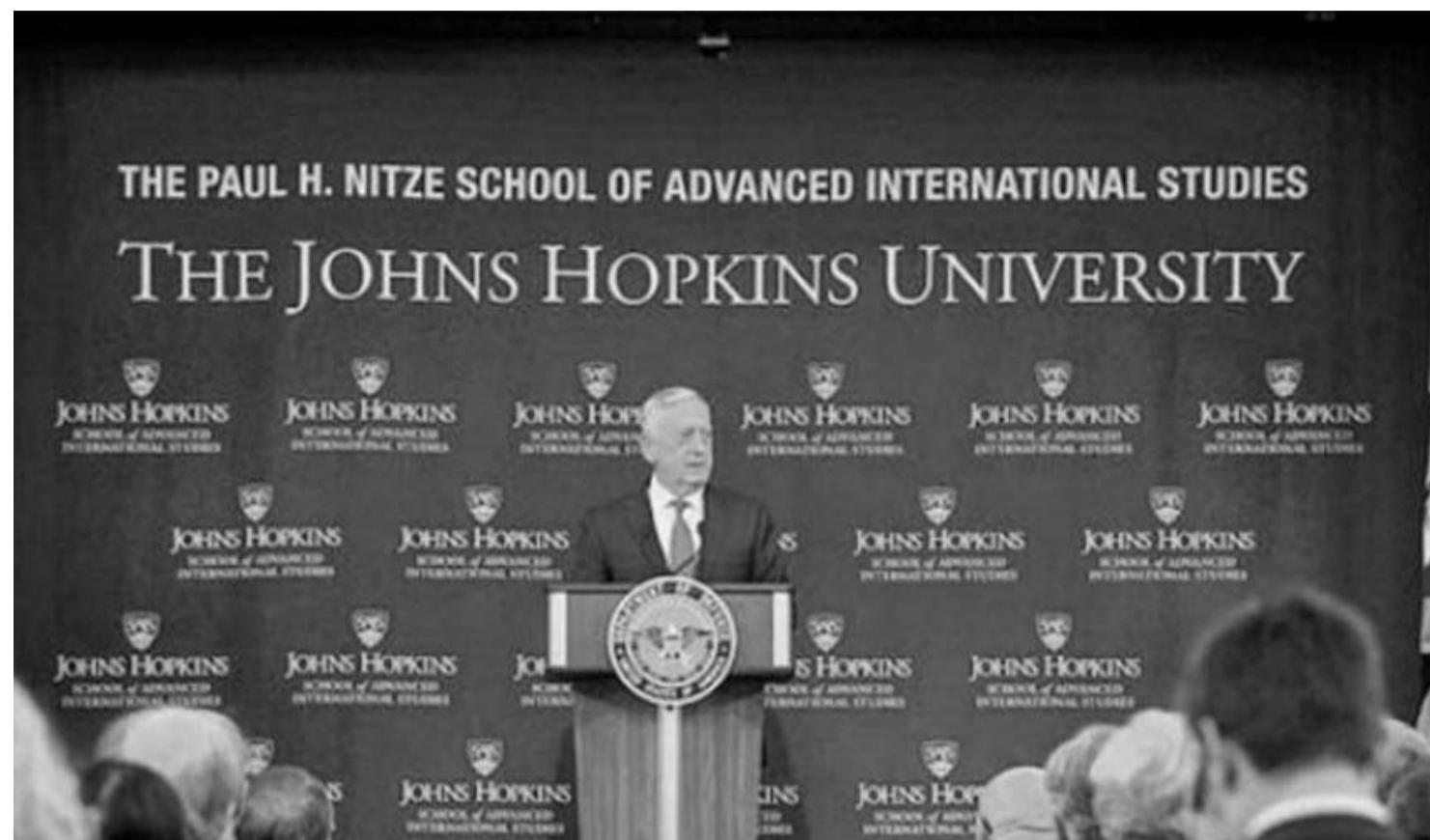
Dəyişməyən iddia: yeni müdafiə strategiyasının köhnə prinsipləri

Pentaqon yanvarın 19-da Amerikanın yeni milli müdafiə strategiyasını təqdim edib. Sənəd bütövlükdə açıqlanır, ancaq onun qısa variantı dərc edilib (bax: Summary of the 2018 National Defense Strategy: Sharpening the American Military's Competitive Edge / defense.gov). Dünyanın müxtəlif ölkələrindən ABŞ-in yeni hərbi strategiyasına reaksiya verilib. Ekspertlər onun bir sıra aspektlərini analiz edirlər. Məsələ burşındadır ki, ABŞ son doqquz ilde ilk dəfədir ki, özünün hərbi strategiyasını hazırlayıb konkret hədəfləri göstərir. Həmin sənədin bəzi müdədələri maraq doğurur. Vaşinqtonun dünya nizamı və qlobal təhlükəsizlikle əlaqəli mövqeyi xüsusilə əhəmiyyətlidir.

Etiraf edilməlidir ki, sənəddə bir sıra obyektiv müdədələr mövcuddur. Müasir dünya nizamının xarakteristikası real mənzərəni eks etdirir. Bele ki, ABŞ-in yeni hərbi strategiyası eks olunan sənəddə etiraf edilir ki, dünya nizamı müəyyən dərəcədə sarsılıb. Sənəddə yazılır: "...Biz güclənən qlobal nizamsızlıqla qarşı-qarşıyayıq. Bu nizamsızlıq əxaldan mövcud olan və qaydalara əsaslanan dünya nizamının zəifləməsi ilə xarakterizə olunur. Bu da öz növbəsində yaxın perspektiv üçün daha çox dələsiq və tələtümülu təhlükəsizlik mühiti yaradır" (bax: əvvəlki mənbəyə).

Bizcə, doğru qiymətləndirmədir. Çünkü bütövlükdə dönyanın böyük güclərinin bir-birinə inamı minimuma enib, BMT-nin müdaxiləsi səmərə vermir, müxtəlif regionlarda silahlı münaqişələr və terror getdikcə daha da güclənir, nüvə silahı etrafında ziddiyətlər artır, diplomatik fəaliyyətə qlobal problemləri həll etmək imkanları azalır və s. Bəs bütün bunlar nələrdən qaynaqlanır? Neca oldu ki, dünya belə bir həssas məqama geldi və uzun müddət işleyen nizamlama qaydaları böhran vəziyyətinə düşdü?

Təessüf ki, sənəddə bu suallara cavab yoxdur, yaxud dolayı yolla Vaşinqton başqalarını günahlandırır. Elə təsəvvür yaratmağa çalışırlar ki, ABŞ-in bunlarda heç bir qəbəhəti yoxdur. Əksinə, bütün dünyani Amerikanın milli təhlükəsizlik maraqlarına uyğun yenidən düzən getirmək gərəkdir. Bu principə tabe olmayanı ABŞ cəzalandırıb. Bu bağlılılıqda sənədi təqdim edən müdafiə

ABŞ-in yeni milli müdafiə strategiyası: beş əsas təhlükə və təhdidlər

naziri Ceyms Mettisin təhdid xarakterli fikirleri ekspertlərin diqqətindən yayınmayıb. O deyib: "...Bizim diplomatlarla işləyin..., axı sizlər Müdafiə Nazirliyinə tuş gəlmək istəmirsiniz" (bax: əvvəlki mənbəyə). Bu cür ri托ika yeni müdafiə strategiyasının aqressiv notlara kökləndiyini göstərir. Analitikləri də məsələnin məhz bu tərəfi narahat etməkdədir.

Həmin kontekstdə sənəddə Amerika üçün beş əsas tehlükənin ifadə edilməsi diqqəti çekir. Bunlar Çin, Rusiya, Şimali Koreya, İran və terror qruplarıdır. Onlardan Çin və Rusiya amerikalılar üçün daha həssas hesab olunur (bax: əvvəlki mənbəyə). Bu iki ölkə hərbi gücünü sürətli artırır, rakətdən-müdafiə imkanlarını genişləndirir və kiber potensialını artırır. Çin Asiya-Sakit okean hövzəsində lider olmağa çalışır, Rusiya isə Avrasiya məkanında dominantlıq etməyə cəhd göstərir. Moskva qonşularına hücum edir, NATO-nu içəridən silkəlyir, Avropaya təzyiqlər göstərir, Yaxın Şərqi müdaxilə edir. Bu səbəbdən də C. Mettis vurğulayıb ki, indi Vaşinqton üçün supergüclər arasındaki rəqabet terrorla mübarizədən daha aktualdır.

Həmin məqam çox düşündürür. Çünkü bu fikir onu ifadə edir ki, ABŞ artıq terrorla deyil, özüne rəqib saylığı güclü dövlətlərle savaşacaq. O cümlədən Çin və Rusiya ilə bütün sahələrdə rəqabet daha sərt və amansız məzmun kəsb edə bilər. Şübə yoxdur ki, bele bir vəziyyət qlobal miqyasda təhlükəsizliyə ciddi təhdidləri meydana çıxara bilər. Yeni münaqişə ocaqları ortaya atılar. Bunun üçün isə yeni-yeni radikal terror qrupları formalasdırıla bilər. Təbii ki, bele tendensiyalar dünya üçün ciddi təhlükələr yaradara bilər.

Dünya nizamının taleyi: tunelin sonu görünür

Deyilənlərin fonunda sənəddə Rusiya və

Çin "təftişçi böyük dövlətlər" termini altında eyniləşdirilib (bax: əvvəlki mənbəyə). Yəni, hər iki ölkə mövcud dünya nizamı qaydalarını təftiş edərək öz xeyirlərinə uyğun dəyişdirməyə çalışırlar. Onu vurğulayaq ki, Pekindən və Moskvadan bu ittihamlara dərhal cavab verilib. Hər iki ölkə səhbətin heç bir təftişçilikdən deyil, eksinə, mövcud dünya nizamını qorumağın vacibliyindən getdiyini vurğulayıb. Xüsusilə Çin siyasi dairələri Pekinin beynəlxalq hüquqi qaydaların möhkəmənməsini və indiki dünya nizamının saxlanması daha doğru saydığını bəyan edir.

Lakin Amerika bunlarla kifayətlənmir. Şimali Koreya və İran kimi "üzdəniraq" dövlətlər dünya üçün təhlükə olaraq qalırlar. Onların hərəketləri regional və qlobal sabitliyə təhlükə yaradır. Onlar həm öz xalqlarını istismar edir, həm də ideologiyalarını xaricə yaymağa çalışır, üstəlik, nüvə silahı istehsal etmək strategiyasından imtina etmirlər. Bu iki ölkə kimyevi və bakterioloji silahlara da malikdirlər.

Ayrıca, İslam respublikası Yaxın Şərqdə sabitliyə olan en böyük təhlükədir. Bu səbəbdən onunla daha sərt və ciddi mübarizə aparmaq gərekdir. Nəzərə almaq lazımdır ki, İran terror təşkilatlarını (məsələn, "Hizbullah" hərəkatını) maliyyələşdirir. Deməli, İranla mübarizə həm də terrorla savaşdır. Buradan sənəddə nəyə görə terror qrupları ile mübarizənin Çin, Rusiya, Şimali Koreya və İran "tehlükələri"ndən sonra salınması aydın olur.

Bunlarla əsasında sənəddə iki nəticə xüsusi vurğulanır. Birinci, Amerikanın hərbi üstünlüyü zəifləyir və rəqabet imkanları məhdudlaşır. Bu, quruda, dənizdə, havada, informasiya sahəsində özünü göstərir. İndi sürətli texnoloji inkişaf büdcəni çox yükəyir, nəticədə, arzu olunanı həyata keçirmək hər zaman mümkün olmur. Sonucda Amerikanın liderlik imkanları əvvəlki dövrlərə nisbətən müəyyən dərəcədə azalmış kimi görünür.

İkinci, Amerika artıq təkbaşına deyil, öz müttefiqləri ilə birgə və onlar vasitəsi ilə hərəket etməlidir. Yaxşı ideyalar heç də həmişə hərbi cəhdən daha güclü olan ölkədən gəlmir. İndi müttefiqlər də çox səmərəli təkliflər verə bilirlər. Bu gəlisişəzəl sözlərin arxasında, bizcə, incə bir məqam dayanır. Görünür, ABŞ müxtəlif regionlarda olan müttefiqlərini irəli verərək onların üzərində əsas rəqibləri ilə mübarizə aparmaq praktikasını genişləndirmə niyyətindədir. Çünkü artıq Vaşinqtonun bu taktikadən istifade etdiyini düşünürük. Bunun bariz nümunəsi kimi Yaxın Şərqdə baş verənləri göstərmək olar.

Bələliklə, ABŞ-in yeni müdafiə strategiyası neinkı mövcud problemləri həll etməyə imkan vermir, hətta yeni çətinliklərin yaranmasına da aparıb çıxara biler. Əgər Amerika dünya liderliyini sənəddə vurğulanan üsulla təmin etməyə çalışarsa, yeni mühərbiələrin yaranması qəçiləz olacaq. Bu, ki-fayət qədər təhlükəli yoldur.

Bundan başqa, gözləmək olar ki, ABŞ Çinlə bağlı hansısa münaqişəni yaradacaq. Belə də bu səbəbdən ki, Çin siyasi və hərbi dairələri Rusiyaya Amerikaya qarşı birgə duruq göstərməyi təklif edib. Pekin vəziyyətin getdikcə dəha da gərgin hala gələcəyini və nə kimi nəticələr verə biləcəyini yaxşı anlayır.

Məsələ yalnız böyük dövlətlərlə məhdudlaşır. Sənəddə Ukrayna və Gürcüstan kimi ölkələrin də adı çəkilir. Moskvanın onlara qarşı atdığı addımlar analiz edilir və qinanılır. Həmin addımları Vaşinqton təhlükəsizliyə təhdid hesab edir. Ancaq yene də Ermənistən işğalçılığından bəhs edilmir. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi kontekstində fikir bildirilər. Bunlar onu göstərir ki, ABŞ-in yeni milli müdafiə strategiyası həm də ikili standartlara uyğun hazırlanıb. Belə bir strategiyanın dünya nizamına səmərə verəcəyini gözlemek çox çətindir.

9 fevral 2018-ci il

“REAL” deyilən bir qurumun yoxluğu əsl reallıqdır

Illərlə özlərini çox fərqli bir ampu luada təqdim etməyə, güya ki, daha üstün bir model sırmaga çalışan “real”çiların “reallıqları” ar- tıq ictimaiyyət üçün heç də gizli deyil. Bu qurumun da fəaliyyəti di- ger satqınların fəaliyyətindən heç də fərqlənmir, məqsəd və məram- lar, hətta niyyətlər də eynidir. Mü- xalifət düşərgəsinin fəaliyyətindən heç nə ilə fərqlənməyən “REAL” hərəkatı da müxalifətin ənənələrinə sadıqdır, biri digərinin eyni və tək- rarıdır. Fəaliyyətləri yalnız xəyanət üzərində köklənmişlərin müssəsiyi xarici anti-Azərbaycan qüvvələrə xidmətdən ibarətdir. Bu qurumun da fəaliyyəti müxalifət düşərgəsin- da təmsil olunan digər partiyalar kimi özünü təkcə Azərbaycan icti- maiyyətinə deyil, həm də xarici qüvvələrə sırmıaq və siyasi divi- dendlər əldə etməkdir.

Milli maraqlar, dövlətçilik əleyhinə fə- liyyətləri sayesinde Azərbaycan ictimaiyyəti və xalq arasında heç bir dəstəyə malik olmayan müsavatçıların, cəbhəçilərin, “real”çiların ve digər müxalifətlərin xaricə üz tutmaqdən, onların maddi dəstəyinə siğin- maqdən başqa çarələri qalmayıb. Onsuzda hakimiyyətə sonsuza qədər haqqı çat- mayan və bunu yaxşıca dərk etdikləri üçün hakimiyyətə iddialı belə olmayanların tə- səllisi əcnəbi ağalarının qulluğunu yerinə yetirməklə, qrant əldə etməkdir. Müxalifət qurumlarının ictimai dəstəkdən məhrum ol- duqları təqdirdə xarici qüvvələrin dəstəyi- ne bel bağlamaları, anti-Azərbaycan teyinatlı qrantlara əl açımları əsl rəzaletdir. Bu rəzaleti qəbul edənlər sırasında “REAL” hərəkatı da var və xəyanətkarlıqları ilə heç də digərlərindən geri qalmırlar. Əksinə, sanki bu xəyanət yarışmasında birincilik uğrunda mübrize gedir və “realçılar” da öz mövqelərini möhkəmləndirməye çalışırlar. Əcnəbi havadarlara yarınmağa çalışanlar, ölkə daxilində etiraz aksiyaları keçirmekle də olsa, özlərini göstərir və çərəsizlik təzahürü olan boykot qərarına “realçı”ların da qoşulması digərlərindən heç də fərqlənmə-

diklərini təsdiqləyir.

Müxalifətin boykot bahsa-bahsi

Növbədənkənar prezident seçkisinin keçirilməsi ilə bağlı qərar müxalifət düşərgəsinin digər qurumları kimi “REAL” hərəkatını da çəşqinliq içərisində qoyub. Görünür, “realçılar” da əcnəbi ağalarının qarşı- sında qrantlar müqabılində boyunlarına gö- türdükləri öhdəliklərin yerinə yetirilməsi üçün zamanın daralmasından təşvişə dü- şüblər. Seçkilər qədər olan müddət ərzin- də, fəaliyyətlərini siğortalamaq üçün, onlar da boykot qərarını seçiblər. Bundan əvvəl Demokratik Qüvvələrin qondarma “Milli Şura”nın boykot qərarını biliirdik. Dəfələr- le Məsavatda səslenən bu qərar bize ta- nişdır. Əslində, hər seckى öncəsi meğlu- biyyəti dəyişisi ilə etiraf edən bu ifadə geniş ictimaiyyətə bəlliidir. Bu, müxalifət tarixin- de birinci və meğlub strategiyalarını nəzə- rə alsaq, görünür, sonuncu da deyil. Amma bu dəfə müxalifət düşərgəsində təmsil olu- hanların bir-birinin ardınca bu qərar qəbul etmələri, bu eyforiyaya “realçı”ların da qo- şulması başqa bir məqamdan xəbər verir. Deyəsan, müxalifət ənənəsinə daxil olan “boykot” ifadəsi ümumi məfhuma çevrilib və hamısı bu ifadədən istifadə etməyi özü- ne borc bilir.

Amma “REAL”da boykot məsəlesi, heç də göründüyü kimi, sada deyil və fikir ayrı- liqları ilə müsayiət olunur. Məhz buna görə də, “REAL”-da cəxnaşma yaranıb. Belə ki, İlqar Məmmədov seçkilərə boykot qərarı verdiyi halda, hərəkatın icraçı katibi Natiq Cəfərli bu qərarın əleyhinədir. Bir sözə,

iki tərəfəlik yaranıb. Cəfərli iddia edir ki, niyə biz “Milli Şura” kimi düşünməliyik? Amma görünür, İlqar Məmmədovun xarici qüvvələrlə əlaqələrini icraçı katib nəzərə almır, yaxud dərk etmək istəmir ki, hərəkatın rəhbəriniñ ixtiyarı heç də öz əlində deyil. Ya da Cəfərlinin fikirlərindən asılı deyil və o, bir buyruq quludur, nece əmr verilərsə, hansı ssenari tərtib olunarsa, buna müvafiq də hərəket etmək məcburiyyətindədir. Daha doğrusu, özü özünü bu məcburiyyət qarşısında qoyub.

Hədisələrin gedişi, onu deməyə əsas verir ki, “REAL” bir qurum kimi hələ də özünü təsdiq edə bilmir. Dəfələrlə yiğincəq və qurultay keçirməyə cəhd etsə də, buna nail ola bilməyən hərəkatın qurum kimi fəaliyyəti də şübhə doğurur. “REAL” deyilən bir qurumun yoxluğu əsl reallıqdır. De- kabr ayında Məsavatın qərargahında qurultay keçirmək qərarları baş tutmayan “realçı”ların bu hərəkata partiya adı vermək cəhdleri de fəaliyyətləri qədər gülünc səslenir. Hətta öz qərargahından istifadə etməyə icazə verən müsavatçıların “realçı”ları öz tərəflərinə çəkmək niyyətləri və cəhdleri de təkzib edile bilməz. Öz qərargahını, qeyri-qanuni olsa da, bele istifadəyə vermək fikri bu niyyəti açıq-aşkar ortaya qoyur. Qurultayın baş tutmaması, “realçı” üçün uğursuz olduğu kimi, müsavatçılar üçün də arzuolunmaz oldu. Belə ki, onların “REAL”ı öz tərəflərinə çəkmək niyəti alınmadı.

Hazırkı vəziyyətdə “REAL”ın “Milli Şura”nın ardınca boykot qərarı vermesi, onu göstərir ki, müsavatçıların bacarmadıqlarını cəbhəçilər reallaşdırmağa çalışır və “realçı”ları öz tərəfinə çəkməyi planlaşdırırlar. Bəlkə de hardasa buna müəyyən qədər nə ilə biliiblər de. Görünür, Natiq Cəfərlinin hay-küy salması səbəbsiz deyil və daim uğursuzluqları ilə seçilən “şura”nın ardınca getmək niyyətində deyil. Amma Cəfərlinin etiraf etməsi yerinə düşərdi ki, “şura” üzvü kimi “realçı”lar üçün də seckى prosesi, siyasi mühit ən böyük şans hesab olunur və onlar da əcnəbilərə yarınmaq üçün əldən- ayaqdan gedirlər.

İnam HACIYEV

Müxalifətin
“yol
əhvalatı”

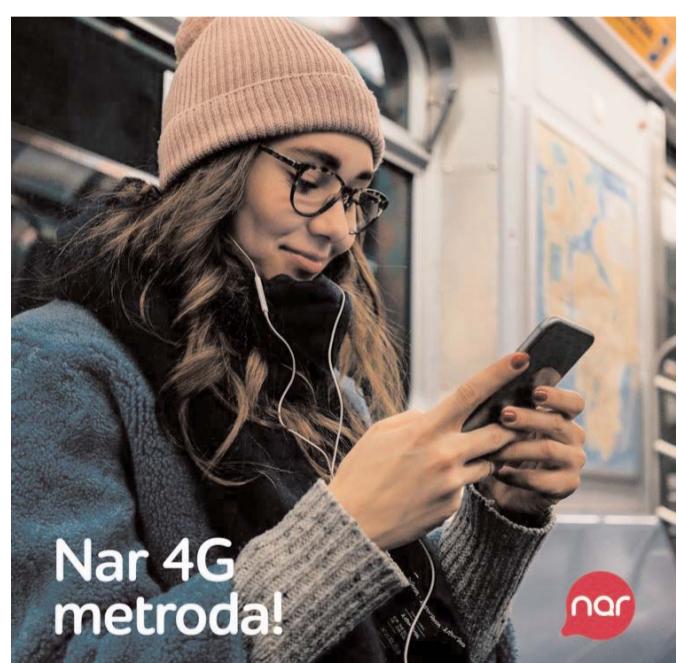
AFƏT

Növbədənkənar prezident seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı verilən qərar müxalifət daxilində elə bir cəxnaşma salıb ki, gəl görəsən. Biçarələr başlarını itiriblər desəm, az olar. Əlin sonuna qədər planlaşdırıldıqları işlərin birdən-birə alt-üst olmasi qurdुqları planların darmadağın olmasına, xəyallarının parçalanmasına gətirib çıxardı. Hansı addımı atacaqları belə özlərini çəş-baş salıb. Əlacları ona qalib ki, bir yerə yığılib görsünlər ki, dəndlərinə nə əlac qılırlar?

Zalımlar öz aralarında da dil tapa bilimlər ki, heç olmasa, biri deyəni o biri eşitsin. Axır ki, yene də Əli Kərimli söz alıb başladı çıxışına, nə başladı:

- Bu gün bizim burası yığılmağımızın bir məqsədi var. Təsəvvür edin ki, ölüm-qalım məsələsidir. Biz bir yola çıxmışq, bu yolda gərək bir olaq. Amma sizə ona deyim ki, sizinlə işləmək çox çətindir. Sizdən adam olmayıb, olmayıacaq da. Götürək elə bugünkü yiğincəjimizi. Sizə nə qədər demek olar ki, bu xırda-xuruş, cılız söz-söhbatlərdən əl çekin, ne görmüsünüz boş-boş danışılardan, nəyinizə lazımdı axı? Hə, “kəstəti” yadına bir şey düşdü. Seçkilər gəlib kəsdirib qapının ağızını, pul da yox. Hətta ora-bura qəçməqçün “transport”a yanacaq doldurmağa da bir qəpiyimiz yoxdu. Hansınız bir iş dalınca göndərirem, yaritmirsiniz. Götürək elə mənim müavinim Gözəl Bayramlığını. Neçə vaxt əvvəl qurdugumuz planı aparıb Gürcüstanda batırdı. Soruşanda ki, niyə belə edirsən, üzümə qızıl-qırmızı durur ki, mən də sizin maraqlarınızın çalışıram, daaa. Əger buna maraqlı demək olarsa? Siz bir işə baxın, məni hələ belə zibile salan olmamışdı. Başdan-ayağa ziyan içindeyik. Bu tərs xarici havadarlarımızdan canımı qutarsayıdım, dərdim olmazdı. Axır vaxtlar göz verirlər bize, işiq vermirlər, ay kişilər. Heyif fikirlərimdən. Özümüz işləməliyik, öz qüvvəmizlə, amma öz aramızdı, hansı qüvvəyələ? Bəylər, keçirik o biri məsələyə. Mənim narahat edən odur ki, bizim bu saat işimizin “razqar” vaxtıdır. Okeanın o tayından da yiğiblər məni boğaza. Bir çarəmiz ona qalib ki, “boykot” edək və mitinqlərə başlayaq. Elə buna görə deyirəm, ölüm-qalım məsəlidir.

“Boykot-miting” sözünü eşidənlər hər bir yerdə danışmağa başladı. Kimisi əlavə qüvvə istədi, tekbaşına öhdəsindən gələ bilməceklərini dili getirdi. Sədərət kürsüsündə oturanlarsa, ancaq bir-birilərinə baxmağa başladılar ki, hansı pulla əlavə qüvvə toplasınlar? Pul da yoxdu axı. Əlacları ona qalib ki, ancaq sosial şəbəkələrdə oturub boş-boş çıxışlar etsinlər, ağızlarına gələni yazsınlar. Kompüterdən bir az başı çıxnlarsa, ağıllarına gələn şəkilləri kollaj edirlər ki, guya özlərini bir iş görən kimi göstərsinlər. Amma bunun da heç bir faydasının olmayacağına da, en azından, öz adları kimi emindilər. Bundan əvvəlki endrəbadı, iflasa uğrayan yarıtmaz “praktikaları” kimi...

“Nar” Bakı Metropolitenində LTE xidmətini təqdim etdi

Abunəçilərə yüksəkkeyfiyyətli rabitə xidmətinin göstəriləməsi məqsədilə aparılan təkmilləşdirmə işləri çərçivəsində “Nar” Bakı Metropoliteninin stansiyalarında 4G (LTE) xidmətini təqdim edib. LTE-Advanced xidmətinin təqdimati, bölgələrdə 4G şəbəkəsinin təmin edilməsi və şəbəkənin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində atılmış digər addımlar- dan sonra metro stansiyalarının platformalarında da LTE şəbəkəsindən istifadənin mümkünlüyü “Nar” abunəçilərinin ürəyin- cə olub.

Qeyd edək ki, “Nar” 4G şəbəkəsi Bakı Metropoliteninin fəaliyyətde olan bütün stansiyalarının platformalarında (“Sahil” istisna olmaqla) təmin edilib. Artıq “Nar” abunəçiləri metro stansiyalarında saniyəde 225 Mbps-dək olan mobil internet sürətinin üstünlüklarından faydalanaşma imkanı qazanacaqlar. “Nar” öz şəbəkəsinin genişləndiriləməsi, en yeni və innovativ texnologiyaların tətbiqi, xidmət və məhsul-

ların təqdimatı istiqamətindəki genişliyəsi işləri davam etdirəcəkdir.

“Nar” LTE şəbəkəsi haqqında daha ətraflı məlumatı nar.az internet sehifəsindən öyrənmək olar.

“Azerfon” şirkəti 21 mart 2007-ci ilə “Nar Mobile” ticarət nişanı ilə fəaliyyətə başlayaraq, qisa bir müddətdə, Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. “Nar” ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tərxiyi ərəfinin çağdaş heyatla bağlılığını rəmzi olaraq seçilib. “Nar” ölkədə, ilk dəfə olaraq, 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsinə abunəçilərinin istifadəsinə verib. Mobil operator şəbəkə keyfiyyətinin davamlı təkmilləşdirməsi strategiyası çərçivəsində səs keyfiyyətinin nəzəreçarpacaq dərəcədə artımını və səsin təmiz ötürülməsini təmin edən “HD-Voice” (High Definition Voice) xidmətini təqdim edib. “Nar” şəbəkəsi hazırda ölkə erazisinin 93%-ni əhatə edir və 6500-dən artıq baza stansiyası ilə 2 milyondan çox abu-

nəciyə yüksək keyfiyyətli xidmət göstərir.

Demokratik islahatlar yeni uğurların əldə olunmasına xidmət edir

Azərbaycan son 14 ildə insan hüquq və azadlıqlarının təminini sahəsində mühüm nəticələr əldə edib

Hüquqi və demokratik dövlət quruculuğu prosesində inamla irəliləyən Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqlarının təmin olunması istiqamətində bir sırə qanunvericilik aktları qəbul edilib, Prezident tərəfindən müvafiq fərmanlar imzalanıb. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin müəllifi olduğu Azərbaycan Konstitusiyasında insan azadlıqları, müdafiəsi, təhlükəsizliyi və sosial-məişət problemlərinin həlli ilə bağlı dönyanın bütün demokratik ölkələrinə nümunə sayılı biləcək müddəələr əksini tapıb. Konstitusiyanın 25-ci maddəsinin III bəndinə görə, dövlət irqindən, milliyətin-dən, dinindən, diliindən, cinsindən, mənşeyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqlarına və digər ictimai birliliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, hər kəsin hüquq və azadlıqlarının bərabərliyinə təminat verir. İnsan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarını irqi, milli, dini, cinsi, mənşə, əqidə, siyasi və sosial mənsubiyyətə görə məhdudişdirməq qadağandır.

Konstitusiyanın 44-cü maddəsinə əsasən, "Hər kəsin milli mənsubiyyətini qoruyub-saxlamaq hüququ vardır. Heç kəs milli mənsubiyyətini deyişdirməye məcbur edile bilməz". Eyni zamanda, Əsas Qanunun 45-ci maddəsində deyilir: "Hər kəsin ana dilindən istifadə etmək hüququ, istədiyi dilde təbiyə və təhsil almaq, yaradıcılıqla meşğul olmaq hüququ vardır. Heç kəs ana dilindən istifadə hüququndan məhrum edilə bilməz".

Konstitusiyanın 47-ci, 48-ci, 49-cu və 58-ci maddələrində Azərbaycan Respublikası ərazisində yaşayan şəxslərin "Fikir və söz azadlığı", "Vicdan azadlığı", "Sərbəst toplaşmaq azadlığı" və "Birləşmək hüququ" təsbit edilmişdir. Həmin müddəələrdə şəxsin etnik mənsubiyyətindən asılı olaraq, hər hansı bir məhdudiyyət nəzərdə tutulmamışdır. Ulu Önder Heydər Əliyev müəllifi olduğu konstitusiya layihəsinin hazırlanması zamanı demişdir: "Biz ele bir layihə hazırlamalı və nəhayət, ele bir konstitusiya qəbul etməliyik ki, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasında demokratik prinsiplə, əsasında uzun müddət sabit yaşamasını təmin eden əsas qanun və tarixi sənəd olsun. Hakimiyyət bölgüsü - ali icra, qanunvericilik, məhkəmə hakimiyyəti - bunlar hamısı xalqın iradəsinə söykənməli, seçkilər yolu ilə təmin olunmalıdır".

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev 1993-cü ildə ikinci dəfə Azərbaycan rəhbərliyinə qayıdışı ilə müstəqillik, azərbaycançılıq, dövlətçilik, ədalətlilik, demokratiya, milli tərəqqi, dönyəvi kimi ümumbehşəri dəyərlər təşkil edən yeni bir ideologiyanın əsası qoyulmuşdur. Dahi Öndərimiz Heydər Əliyevin apardığı siyaset Azərbaycanın hər bir vətəndaşına azad, sərbəst yaşamaq hüquqlarını təmin etmək və öz rifahını yaxşılaşdırmaq imkanları yaratmaqdən ibarət olmuşdur. Ulu Önder demokratik-hüquqi dövlət quruculuğu istiqamətində davamlı siyaset yeridərək, ölkəde insan hüquq və azadlıqlarının başlıca prinsiplərinin bərqərər olması üçün əsaslı zəmin yaradıb. Onun rəhbərliyi altında Azərbaycan dövlətinin xarici siyaseti, dönyanın aparıcı dövlətləri və beynəlxalq təşkilatları ilə əlaqələri milli maraqlara və uzaqgörən siyasi perspektivlərə əsaslanan

xətəl inkişaf etməyə başlayıb.

Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi uğurla həyata keçirilir

Ölkəmizin beynəlxalq təşkilatlarla ikitərəflə səməreli eməkdaşlıq sahəsində qurduğu əlaqələr insan hüquq və azadlıqlarının təmini məsələsində xüsusi önəm verilir. 2006-ci il noyabrın 14-də qəbul olunmuş "Avropa Qonşuluq Siyaseti" çərçivəsində Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında Fəaliyyət Planına demokratiyanın inkişaf etdiriləməsi, insan hüquqları və esas azadlıqların təmini, elecə də, qanunun alılıyinin gücləndirilməsinə dair tədbirlərin daxil edilmesini göstərmək olar. Digər tərəfdən, Avropa İttifaqının bu fəaliyyət planının icrasının desətəklənməsinə yönələn 2007-2010-ci illər üçün "Azərbaycan üzrə Milli İndikativ Proqramı"nda insan hüquqları sahəsində konkret

Prezident İlham Əliyev ölkədə insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səməreliyini artırmaq məqsədile 2011-ci il dekabrın 27-də imzaladığı Serəncamla "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səməreliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı"nı təsdiq etmişdir.

Inسان hüquq və azadlıqları tam təmin olunur

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında öz əksini tapan hüquq və azadlıqların demokratik konvensiyasını dönyanın qabaqcıl ölkələrinin konstitusiyaları ilə müqayisə etsək, üstün nəticələr əldə etmək olar. Belə ki, ABŞ Konstitusiyasında insan hüquq və azadlıqlarına liberal münasibət öz əksini tapıb. ABŞ Konstitusiyasının "Hüquqlar haqqında Bill"inə görə, ABŞ Konstitusiyasında dəyişikliklər edilmişdir. Hələ 1791-ci ildə

laşdırmaq hüququ, dinc petisiyalarla müraciət etmək, qanunlarda düzəliş etmek və onların leğv etmək hüququ, yaşamaq hüququ və digər şəxsi azadlıqlarla təminat verilir. Burada azadlıq və xoşbəxtliyə can atmaq, vicdan azadlığı hüququ, dövlətin və vəzifəli şəxslerin qanunsuz hərəkətlərindən zərərin ödənilməsi hüququ və s. digər şəxsi hüquqlar təsbit edilir. Prezident İlham Əliyev həyata keçirdiyi islahatlar nəticəsində aşağıdakı istiqamətlərdə böyük və əzəmetli uğurlar əldə olunmuşdur:

Demokratik vətəndəvş cəmiyyəti, hüquqi iə dünyəvi dövlət quruculuğu konstitusiyası;

Bazar münasibətlərinə əsaslanan güclü iqtisadiyyat;

Balanslaşdırılmış xarici siyaset;

Azərbaycanın milli təhlükəsizliyinin sabitliyinin və milli birliyinin təmin edilməsi;

Azərbaycançılıq məfkuresine əsaslanan milli-mənəvi dəyərlər, tolerantlıq və multikulturalizm keçirilməsi;

İnsan hüquq və azadlıqlarının, humanizm prinsiplərinin ali dəyərlər kimi qorunması;

Konstitusiya nezarət institutunun gücləndirilməsi;

Sülh, əmin-amanlıq, dinc yanaşı yaşamaq prinsipləri;

Sosial mənafeyinin yüksək quruculuğu, insanın mənafeyinin yüksək tutulması;

Konstitusiya qanunlarının möhkəmləndirilməsi bugünkü Azərbaycan reallıqlarını səciyyələndirən əsas amilləre cəvəlmişdir.

"Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə respublikamızda hüquqi-demokratik islahatlar, böyük infrastruktur layihələri və sosial-yönlü proqramlar uğurla həyata keçirilir". Bunu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Hüquq-mühafizə orqanları ilə iş və hərbi məsələlər üzrə köməkçi-söbə müdürü Fuad Ələsgərov Daxili İşlər Nazirliyində 2017-ci ildə cinayətkarlıqla mübarizənin, ictimai qaydanın qorunmasının və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsinin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş geniş kollegiya iclasında çıxişi zamanı deyib. Fuad Ələsgərov respublikamızda ictimai-siyasi sabitliyin, habelə, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının qorunmasında daxili işlər orqanları əməkdaşlarının önəmi rolunu qeyd edib. O, eyni zamanda, aidiyyəti Dövlət Proqramlarından, Milli Fəaliyyət Planlarından irəli gələn vəzifələrin yüksək səviyyədə icra olunduğunu, cinayətkarlıqla mübarizə, ictimai təhlükəsizliyin təmini sahələrində bir sırə uğurlar qazanıldığını qeyd edib. Xidməti fealiyyətin tekmilləşdirilməsi üçün qanunvericiliyə edilən dəyişikliklərin əhəmiyyətini, yeni informasiya texnologiyalarının tətbiqinin daha geniş şəkildə istifadəsinin vacibliyini nəzəre çatdırıb.

Bir sözə, birmənali şəkildə, onu demək olar ki, bu gün Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqlarına, qanunların alılıyinə hörmət prinsipi prioritet istiqamət təşkil edir. Bu nunda kökündə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoymuşu siyaset və bu siyasetin dönməzliyinin və davamlılığının ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən təmin edilməsi dayanır.

**Fəxriyyə Mahmudova,
Yazı KIV-lərin inkişafına Dövlət
Dəstəyi Fonduñun keçirdiyi yazı
müsabiqəsi üçün**

əməkdaşlıq istiqamətləri müəyyən edilmişdir. "Azərbaycan Respublikasında İnsan Hüquqlarının Müdafiəsi üzrə Milli Fəaliyyət Planı"na əsasən, Azərbaycan Respublikasının icra hakimiyyəti orqanları, məhkəmələri və Baş Prokurorluğu normativ-hüquqi aktlarının tətbiqi zamanı insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində qanunvericiliyin tələblərinə riayət olunmasına nəzarəti gücləndirmişlər. Həmçinin, Fəaliyyət Planının II hissəsində nəzərdə tutulmuş vəzifələrin icrası məqsədilə BMT-nin insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində ixtisaslaşmış müvafiq qurumları ilə, həmçinin, Avropa Şurası, ATƏT və digər beynəlxalq qurumlarla əməkdaşlıq sahəsində tədbirlər görülmüş, çoxsaylı birge proqramlar uğurla reallaşdırılmışdır. Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının BMT-nin ixtisaslaşmış komitələrinə verilen hesabatlarının hazırlanması işinə hüquq müdafiəsi sahəsində fəaliyyət göstərən qeyri-hökumət təşkilatları cəlb olunmuşlar.

Azərbaycan son 14 ildə insan hüquq və azadlıqlarının təmini sahəsində mühüm nəticələr əldə edib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin strategiyasını uğurla davam etdirən

ABŞ Konqresi tərəfindən ratifikasiya edilmiş sənədə əsasən, 7 düzeliş, bilavasitə, insan hüquq və azadlıqlarına aididir. Almaniya Konstitusiyasında göstərilir ki, insanın şəref və ləyaqəti toxunulmazdır. Bu ölkənin əsas qanununda vətəndaşların şəxsi, siyasi hüquq və azadlıqları ilə yanaşı, geniş sosial-iqtisadi və sosial-mədəni hüquqları da təsbit olunmuşdur. Fransa Konstitusiyasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə Konstitusiya Şurası nəzarət edir. Fransada digər nəzarət formaları vətəndaşların şikayətləri və digər yurisdiksional orqanlar tərəfindən həyata keçirilən nəzarət formaları mövcuddur. Yaponiya Konstitusiyasında əsas yeri insanların təbii hüquqlar konstitusiyası dövlət tərəfindən təminat verilmesi şəxsiyyətin hüquq və azadlıqlarının həyata keçirilməsi cəmiyyətin rolu ilə əlaqələndirilir. Yaponiya Konstitusiyasında ənənəvi siyasi hüquqlarla yanaşı (seçki hüququ, birleşme hüququ, yığıncaqlar, söz, mətbuat azadlığı və s.) digər siyasi hüquqlar da təsbit olunur. Yaponiya Konstitusiyası internet saytında göstərilir ki, xalqın, dövlətin vəzifəsi şəxslərini seçmək və onları vəzifədən kənar-

İnsan hüquqları təsisatı

Hüquqi, dünyəvi və demokratik dövlətin əsas funksiyalarından biri və tərəndaşların hüquq və azadlıqlarını qorumaqdır. Bunun üçün dövlətin xüsusi təsisatlar məxanizmləri sistemi mövcuddur. Avropa ölkələrində insanın subyekti hüququnu qoruyan təsisatlar konstitusiya məhkəmələri, konstitusiya şuraları, ali məhkəmələr, inzibati məhkəmələr, parlamentlər, Azərbaycan Respublikasında isə Konstitusiya Məhkəməsidir.

Qeyd edək ki, hüquqi dövlətde qanunvericilikle insan hüquqları arasında bağılılıq prinsipi hökm sürür. Hüquqi dövlət insan hüquqlarının qorunduğu, vətəndaşların dövləte hörməti və etibarlı, konsensusun, stabililiyin, tolerantlığı, dialoğun hökm sürdüyü şəraitde mövcud ola bilər və uğurla inkişaf edə bilər.

İnsan hüquqları institutları, həm hüquq, həm də əxlaq, felsefə və siyaset sahələrinə də daxil olur. İnsan hüquqları təsisatı daha çox siyasi-felsefi mahiyyətə malikdir. "İnsan hüquqları" anlayışı liberal felsefəye aiddir. İnsan hüquqları bir dünyagörüşüdür. İnsanda ədalət, leyqət və vicdanlılıq, insana hörmət, cəmiyyət qarışılında da məsuliyyət hissi isəs və tutur. İnsan hüquqları liberal demokratiya anlayışı ilə da six şəkilde bağlıdır və ondan ayrılmazdır. Hüquq sahibi daim inkişafdadır, əvvellər insanlar ən təbii olan azadlıq hüququnun əhəmiyyəti üzərində durduqları halda, indi isə sağlam və gözəl ətraf mühitdə yaşamağın əhəmiyyəti üzərində dururlar. Bununla belə, hər dövlətde, yaxud regionda veziyət eyni deyildir. Avropana da daha geniş sayda hüquqlar qorunduğu halda, Yaxın Şərqdə Afrika ilə Cənubi Amerikada da insan hüquqlarının veziyəti eyni deyildir. Belə deyə bilərik ki, demokratiya və liberalizm inkişaf etmiş sistemlərdə, klassik hüquqlar (bunlara "məlki və siyasi hüquqlar", bəzən de "təbii hüquqlar" deyilir), yeni birinci nəsil hüquqlar kategoriyası artıq təmin edildiyindən, orada ikinci və üçüncü nəsil hüquqların qorunması üzərində dururlar. İnsan hüquqları, müasir mənada, demokratiyanın ayrılmaz bir anlayışdır. Demokratiya seçmə və seçcə bilme hüquqları, cəmiyyətin necə idarə ediləcəyi də daxildir. İnsanların bir arada birleşib, siyasi cəmiyyəti yaratmalarının məqsədi azadlıqların qorunmasıdır. Fərhad Mehdiyev yazır: "İnsan hüquqları", simvolik və moda olan bir anlayış kimi görilməlidir. Anlayış o qədər əhəmiyyətidir ki, bir çox hüquq sahibi təsir göstərir. İnzibati hüquq, cinayet hüquq, cinayət prosesi, məlki və məlki proses, şəhərsalma hüquq və başqa hüquq sahələrini, insan hüquqlarını yönəldərdir və təsir göstərir. Bu təsir müccəred deyil, konkret təsirdir. Məsələn, əger məlki hüquqdakı tənzimləmələr, məlkiyyətin istifadə hüququnu ictiyai mənafətənən məhdudlaşdırırsa, bu açıq surətdə insan hüquqlarına zidd qəbul olunmalıdır. Hüququn mənbələrini inter alı qanunlar və əsasnamələr kimi normativ aktlar təşkil edir. İnsan hüquqlarının mənbələri isə, konvensiya, müvafiq məhkəmələrin, komitələrin, Avropa Şurası Nazırılar Kabinetini kimi orqanların şəhər və qərarlıdır. Həbələ, hüququn ümumi prinsiplerini də bunların arasında qəbul etmək lazımdır".

İnsan hüquqları institutu, mezzun etibarile, eyni statusa sahib olmayan hüquqları qoruyur. Belə ki, məlkiyyət hüquq təbii və əsaslı hüquq olduğunu halda, konkret bir həyat terzi ətrafında birleşməyi təmin edən həmrəylik hüquqlarının mahiyyəti belə tam aydınlaşdırılmışdır. Həbələ, insan hüquqları institutu, mənbə etibarile, beynəlxalq

sənədlərə söykəndiyi kimi, milli qanunvericilik müddəalarına da əsaslanır. Konkret hüququn məzmununun doldurulması da maraq kəsb edir. Belə ki, mülkiyyət hüququnun məzmununu doldurulan mülki hüquq olduğu halda, söz azadlığı kimi hüquqların məzmununu işe, felsefə və siyaset elmi doldurur. Liberal fəlsəfənin bir məhsulu olan insan hüquqları institutu, dövlət tiraniyasını zəiflətmək məqsədini güdürdür. John Locke'ın vaxtından da əvvəl, insanlar əsas hüquqlardan biri olan azadlıq hüququ uğrunda mübarizə aparırdılar. Burada, onu qeyd etməliyik ki, insan hüquqlarının xüsusiyyətlərindən biri de budur ki, konkret kateqoriya hüquqlar arasında sıx münasibət var və bunların çoxu da, məhz azadlıq hüququ ilə bağlıdır. Dar mənada, azadlıq hüququ, hebsəd olmama və sərbəst yerdeyişmə imkanını ifadə etdiyi halda, geniş mənada, azadlıq hüququ, din və söz azadlığını, şəxsi həyatın toxunulmazlığını, yaşamaq hüququnu və bir çox başqa hüquqları da ehətə edir. Bunu ona görə qeyd edirik ki, azadlıq hüququ uğrunda başlayan mübarizə və fikir axını, zamanla digər hüquqların irəli sürüləməsi və tanınmasına getirib çıxmışdır. İnsan hüquqları bizi tiraniya və despotluğa qarşı qoruyur və bu qoruma avtoritar rejimlərde bir zümrənin despotluğuna qarışdır, demokratiyalarda isə çoxluğun despotluğuna qarşı yönelik. Dəməli, insan hüquqlarının birinci dərcələ mənəbəyi insanın özüdür. Əsasən, liberal fəlsəfənin birinci dərcələ, beləkə də tək meyarının insan olmasının səbəbi budur. İnsan hüquqları müxtəlif təsnifat sistemlərinə tabedir. Əsas təsnifatdan biri, bunları bir tərefdən, mülki və siyasi, digər tərefdən isə, iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlara bölməkdir. 80-ci illərdə bunlara 3-cü nəsil adlanan hüquqlar da əlavə olunub, bunlara həmrəylik hüquqları da deyilir. Lakin bu 3-cü nəsil hüquqlar haqqında fikir birliyi yoxdur, nelerin bu kateqoriyaya daxil olduğunu və bunların hüquqi rejimi mübahisəlidir. İnsan hüquqlarının 3 nəslə bölünməsi, 1979-cu ilde Strasburqdakı Beynəlxalq İnsan Hüquqları Institutunun üzvü, milliyətçəcək olan Karel Vasak tərafından irəli sürüllüb. Vasakin bu təsnifatı öz köklərini Avropa hüququndan aldığı kimi, Avropa dəyərlərini eks etdirirdi. Mülki və siyasi hüquqlar öz əksini Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasında tapıb. İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar isə Avropa Sosial Şərtində, bu hüquqlar üçün, xüsusi olaraq, tənzimlənmiş iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar haqqında fikir birliyi yoxdur, nelerin bu kateqoriyaya daxil olduğunu və bunların hüquqi rejimi mübahisəlidir. İnsan hüquqlarının 3 nəslə bölünməsi, 1979-cu ilde Strasburqdakı Beynəlxalq İnsan Hüquqları Institutunun üzvü, milliyətçəcək olan Karel Vasak tərafından irəli sürüllüb. Vasakin bu təsnifatı öz köklərini Avropa hüququndan aldığı kimi, Avropa dəyərlərini eks etdirirdi. Mülki və siyasi hüquqlar öz əksini Avropa İnsan Hüquqları Konvensiyasında tapıb. İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar olaraq ikiyə bölməkdir. Neqativlik və pozitivlik yaxşı, ya da pis olma mənasında ələ alınır. Yaxşı, ya da pis hüquq, elbəttə ki, olmaz. Burada dövlətin konkret hüquqa qarşı hansı mövqədə duracaq nəzərdə tutulur - dövlət konkret hüquq təmin etmək üçün hərəkətsiz qalıb, müdaxilə etməməlim (qarışmamalı), yoxsa tam tersinə, hüquq təmin etmək üçün nəsə etməlidir? Azadlıq hüququ, ya da söz azadlığı baxımından, dövlət müdaxilə etməməlidir, size qarışmamalıdır, onun memuru əlib, sizin qapınızı döyməməlidir. Lakin təhsil hüququnun, ya da mənəzil hüququnun təminini üçün, dövlət məktəb açmalı, ya da kooperativ mənəzillərin tikintisine kömək etməlidir. Əvvəller hesab olunur ki, birinci nəsil hüquqlar negativ hüquqlardır, halbuki ikinci nəsil hüquqlar pozitiv hüquqlardır. Dr. Fərhad Mehdiyev yazır: "Birinci nəsil hüquqlar. Bunlara, eyni zamanda, məlki və siyasi hüquqlar, təbii hüquqlar və neqativ hüquqlar da deyilir. Bir başqa adı da əsas insan hüquq və azadlıqların bir məhsuludur. Bilindiyiniz kimi, təbii hüquq məktəbi, liberalizm axımının öncüsü və ilhamçısı olmuşdur. Avropana təbii hüquq məktəbinin tərefdarları, Saint Thomas başda olmaqla, hüququn mənbəyini Allahda görürler. Bu məktəbin sekular (dünyəvi) tərefdarları isə, tə-

bii hüququn mənbəyini təbiətdə görürler. Təbii hüquq anlayışını, qanuni hüquq anlayışı ile müqayisə etmək mümkündür. Qanuni hüquq dövlət, ya da cəmiyyət tərəfindən vətəndaşların mənəfəti üçün yaradılır. Halbuki təbii hüquqlar, dövlətin tənqidi-tanımadan asılı olmayaq, özü-özüne var olan bir hüquqdur. Birinci nəsil hüquqların əhəmiyyəti ondadır ki, bunlar insanın əsas, ayrılmaz və ən vacib hüquqlarını təşkil edir. Qanuni hüquqlara isə, ikinci nəsil insan hüquqlarını, yeni iqtisadi və sosial hüquqları misal göstəre bilərik. Təbii hüquqlara misal kimi, ilk növbədə, yaşamaq və azadlıq hüququnu göstərmək olar. Birinci nəsil hüquqların bir digər adı da "klassik" hüquqlardır. Bu hüquqlar, ona görə klassik adlandırılabilir ki, bunlar uğrunda mübarizə 18-ci əsrin evvelərindən bəri daha da artdı. İkinci nəsil, hüquqlar baxımından da, bu məqamlara toxunmalyıq. Təbii hüquqlardan başqa, ele amillər və hallar var ki, bunlar təmin edilmədən, birinci nəsil hüquqların həyata keçirilməsi xeyli çətin olur. Məsələn, pulu olmayan və çox kasib bir insan üçün hərəkət (seyahət) azadlığı böyük bir məna və əhəmiyyət kəsb edər. Diger tərefdən, təhsil ala bilməyen insan üçün, söz və ifadə azadlığının böyük əhəmiyyəti yoxdur. Həbələ, əmək hüquqları təmin olunmayan bir insan üçün şəxsi və ailə həyatına hörmət edilimə məsəlesi xeyli bir hədəfdür. Lakin ikinci nəsil hüquqların vacib xüsusiyyəti bundan ibarətdir ki, bunlar dövlət tərəfindən tanınır və məhiyyətə ictimai olan hüquqlardır, yəni insanın cəmiyyət halında yaşamasından irəli gelir. Bu meyari nəzəre alaraq, bunları siyasi hüquqlarla qarışdırmaq olmaz, çünki siyasi hüquqlar hər nə qədər cəmiyyətə yönəldilmiş olsalar da, bunların məqsədi və səbəbi azadlıq hüququnu təmin etməkdir. İqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar insanın cəmiyyət daxilində özünü ləyaqətlə şəkildə inkişaf etdirə bilmesinə yönəlir. Bu səbəblə, ikinci nəsil hüquqları, hardasa birinci nəsil hüquqların dolayı təminatçı kimi görmək mümkündür. Həqiqətən də, sosial və iqtisadi hüquqların elə bir minimum həddi var ki, o həddin altında həyat tərzinə məruz qalmış insan birinci nəsil hüquqlarından da faydalana bilmez.

İnsan hüquqları üçün nəzərdə tutulan digər bir təsnifat, bunları neqativ və pozitiv hüquqlar olaraq ikiyə bölməkdir. Neqativlik və pozitivlik yaxşı, ya da pis olma mənasında ələ alınır. Yaxşı, ya da pis hüquq, elbəttə ki, olmaz. Burada dövlətin konkret hüquqa qarşı hansı mövqədə duracaq nəzərdə tutulur - dövlət konkret hüquq təmin etmək üçün hərəkətsiz qalıb, müdaxilə etməməlim (qarışmamalı), yoxsa tam tersinə, hüquq təmin etmək üçün nəsə etməlidir? Azadlıq hüququ, ya da söz azadlığı baxımından, dövlət müdaxilə etməməlidir, size qarışmamalıdır, onun memuru əlib, sizin qapınızı döyməməlidir. Lakin təhsil hüququnun, ya da mənəzil hüququnun təminini üçün, dövlət məktəb açmalı, ya da kooperativ mənəzillərin tikintisine kömək etməlidir. Əvvəller hesab olunur ki, birinci nəsil hüquqlar negativ hüquqlardır, halbuki ikinci nəsil hüquqlar pozitiv hüquqlardır. Dr. Fərhad Mehdiyev yazır: "Birinci nəsil hüquqlar. Bunlara, eyni zamanda, məlki və siyasi hüquqlar, təbii hüquqlar və neqativ hüquqlar da deyilir. Bir başqa adı da əsas insan hüquq və azadlıqların bir məhsuludur. Bilindiyiniz kimi, təbii hüquq məktəbi, liberalizm axımının öncüsü və ilhamçısı olmuşdur. Avropana təbii hüquq məktəbinin tərefdarları, Saint Thomas başda olmaqla, hüququn mənbəyini Allahda görürler. Bu məktəbin sekular (dünyəvi) tərefdarları isə, tə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütəvə İformasiya Vəsitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütəvə İformasiya Vəsitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fonduun maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb

bütün insanların yaşamadıq, azadlıq və məlkiyyət hüququna sahib olmalarını bir "təbəti qanunu" olaraq adlandırmışdır. Ona görə bu hüquqların menbəyi, insanın Allah tərəfindən təyinatımda: necc ki, Allah insanı yaradanda, ona əl və ayaq, göz və qulaq verib, ele de insana bərabər hüquqları tənqib, insana bən dündə yəhəti ən gözəl şəkildə yaşamağa haqq verib. Birinci nəsil hüquqları belə səciyyələndirmək olar:

X Neqativdir, yeni bunların reallaşması üçün dövlətin bunlara qarışdırmaq olmalıdır;

X Aktualdır, yeni bunların reallaşması uzun zaman tələb etmər və siyasi iradənin isteyi buna kifayət edir;

X Dəqiqdir, yeni bunların mahiyyəti açıq və aydındır;

X qeyri-siyasi və qeyri-ideolojidir;

X Kapitalistdir, çünki liberal ideolojiyanın məhsuludur;

X Hüquqi olaraq qorunan və real hüquqi imkanları ifade edir;

X Bunları qorumaq üçün beynəlxalq təminat sistemləri nəzərdə tutulur."

Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və əsas azadlıqlarının həyata keçirilməsinin təmin olunması, ölkədə məhkəmələrin təyinatının həyata keçirilməsi, Azərbaycan Milli Məclisinin fəaliyyətinin və seçki sisteminin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı yeni mədəaların Azərbaycan Konstitusiyasında təyinatı məqsədilə 24 avqust 2002-ci il tarixində referendum keçirilər. Hərbi keçirilən bu təyinatlar respublikamızda qanunçuluğun, hüquq qaydalarının daha da möhkəmlənməsi və konstitusional normaların tam bərəqərə olmasına xidmət edir.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Süratla yemək qida borusunda xərçəng yaradır!

Qida borusu xərçəngi təessüf ki, ilk mərhələdə heç bir elamətlə üzə çıxmır. Ona görə də xəste yalnız vəziyyəti ağrılaşanda xərçəngə yaxaladığını anlayır. Ən çox yayılan xərçəng növleri arasında 8-ci sıradə olan yemek borusu xərçəngi insanları ölümə təhdid edir.

Tütün, siqaret və spirtli içkilər, köklük, mineral çatışmazlığı (xüsusiye də sink çatışmazlığı) kimi faktorlar və radia-

siyaya məruz qalmış yemek borusu xərçəngi riskini artırır. Ancaq alımlar bildirirlər ki, yemek borusu xərçənginin ən böyük səbəbi yanlış qidalanma vərdişlidir. Bu təhlükəli xərçəngə yaxalama riskini artırın 5 yanlış qidalanma vərdişini təqdim edir:

1. İçkiləri çox isti içmək

Qaynar çay, həddən artıq isti qəhvə və isti halda içilən digər içkilər yemek borusu xərçəngi riskini 2 dəfə artırır. Qaynar halda içilən içkilər yemek borusundakı hüceyrələrin məhv olmasına və xroniki yemek borusu iltihabına gətirib çıxarırlı ki, bu da həmin bölgədə xərçəngin yaranmasına səbəb ola bilər.

Ona görə də çayı, qəhvəni və digər içkiləri ilə halda içməyə diqqət edin. Mütəxəssislərin belə məsləhəti var - dodaqlar yanmırsa, içkini içə bilərsiniz.

2. Konserv və hazır qidalardan istifadə etmək

Hisə verilmiş balıqlar, kolbasa, sosis, konservlər - hamısı sağlamlığımızın düşmənləridir. Belə qidalarda yüksək miqdarda "benzypyren" maddəsi var. Bu da xərçəngə səbəb olan ən təhlükəli maddələrdən biridir. Onu da qeyd edək ki, manqalda bişirilən etdə ortaya çıxan "nitrozamin" adlı kimyəvi maddə də xərçəng səbəbidir. Ən yaxşısı eti suda, buğda və ya sobada bişirməkdir.

3. Qidaları uyğun gigiyenik şəraitdə mühafizə etməmək

Nəmlı və isti mühitdə saxlanılan taxıl, fındıq, fistiq, qoz, əncir, ərik kimi məhsullarda yaranan bəzi mikroorganizmlər toksin ifraz edir. Bu toksinlər yemek borusu xərçənginə səbəb olur.

Buna görə də qidaları soyuducuda və sərin anbarlarda mühafizə etmək lazımdır. Yadda saxlamaq lazımdır ki, kiflənmiş qidaların üzərini təmizləyib istifadə etmək olmaz.

4. Meyvə-tərəvəzi az yemək

Rasionda təzə meyve və tərəvəzlər az olduqda da xərçəng xəstəliyi riski artır. Qida menyusunda meyvə tərəvəzə üstünlük verənlərin xərçəngə yaxalma riski 2 dəfə azalır. Xüsusilə də sitrus meyvələri xərçəng riskini azaltmağa qadirdir. Sağlam həyat üçün gündə 5 tərəvəz, 4 meyvə növündən faydalanaq lazımdır.

Xüsusilə də pomidor, kök, ispanaq, sarımsaq, brokkoli, turp, kərəviz, gül kələm, kələm, ənginar, soğan və sitrus meyvələrini süfrənizdən eksik etməyin. Əger gün ərzində çox meyvə-tərəvəz yeyə bilməmisinizsə, şirəcəkəndən keçirib suyunu için.

5. Qidaları az çeynəmək

Yeməyi kiçik loxmalarla və yavaş-yavaş yemək mədənin həzm prosesini yaxşılaşdırır. Yemek yeyərkən hər loxmanı ən az 40 dəfə çeynədiyinizdən əmin olun. Yaxşı çeynəmədən udduğunuz qidalar yemek borusu xərçəngi riskini artırır.

E lan

32 sayılı Suraxani 3-cü Seçki Dairesində Abbasov Rabil Alim oğlunun adına verilmiş N-032-15/04 sayılı vəsiqə itdiyi üçün etibarlı sayılır.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Vahid Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətə AzərTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

Ses

Son səhifə

9 fevral

2019-cu ildə Beynəlxalq Boks Forumunun Bakıda keçiriləcəyi ehtimalı var

2019-cu ildə Beynəlxalq Boks Forumunun Bakıda keçiriləcəyi ehtimalı var. AZERTAC "RİA Novosti"yə istinadla xəbər verir ki, bu barədə Rusiya Boks Federasiyasının baş katibi Umar Kremliev bildirib.

Birinci Beynəlxalq Boks Forumu bu il fevralın 1-dən 4-dək Soçiada keçirilib. Tədbirin pik nöqtəsi Murat Qassiyevlə kubati Yunier Dortikos arasında Beynəlxalq Boks Superseriyanın (WBSS) yarımfinal qarşılaşması olub. Rusiyalı idmançı bu döyüsdə qalib gələrək IBF və WBA versiyası üzrə birinci ağır çeki dərəcəsində çempion adını qazanıb.

U.Kremliev daha sonra deyib: "Çin və Azərbaycandən təkliflər almışıq. Bu forumu hamı bəyənib, o, her il keçiriləcək. Çox xoşdur ki, bu, Rusiyadan təşəbbüsü olduğundan, forumun bütün hüquqları bizə məxsusdur. Fikrimcə, iyulun 22-də - Boks günü biz forumun bayrağını növbəti forumun keçiriləcəyi təntənəli şəkildə ölkəyə təqdim edəcəyik. Ehtimal var ki, Bakı forumu da fevralın əvvəlində təşkil olunacaq. Lakin Çin də yaxşı şərtlər təqdim edir. Biz hələ ki, Bakını gözden keçirəcəyik. Bu şəhər çoxunu qane edir. Mən bütün beynəlxalq federasiyaların prezidentləri ilə, həmçinin forumun siması Gennadi Qolovkinlə məsləhətləşmişəm".

Taekvondoçularımız Avropa çempionatının ikinci günündə 10 medal qazanıb

Istanbulda keçirilən klublararası Avropa çempionatının ikinci gündə Azərbaycanın gençlərdən ibarət taekvondo üzrə milli yığma komandasının üzvləri uğurlu çıxış edərək 10 medal qazanıb. AZERTAC xəbər verir ki, Türkiye Taekvondo Federasiyası və Avropa Taekvondo İttifaqı tərəfindən təşkil edilən qızə çempionatında yığma komandanın idmançılarından oğlanlar arasında Cavad Ağayev (63 kq) və Taleh Süleymanov (73 kq), qızlardan Minayə Əkbərova (44 kq) və Sevda Pirseyidova (49 kq) qızıl medal qazanıblar. Komandanın digər üzvlərindən Xanoğlan Kərimov (48 kq), Ayaz Qənbərli (51 kq) və Ofeliya Allahverdiyeva (42 kq) yalnız finalda məğlub olaraq gümüş medala sahib olublar. Nihad Abbasov (45 kq), Bəhruz Quluzadə (48 kq) və Yaşar Məmmədli (51 kq) isə yarıçı yarışında mərhələsində başa vuraraq bürünc medala layiq görünlüb'lər.

Azərbaycan milli komandası Latviya yığması ilə qarşılaşacaq

Azərbaycan milli komandasının daha bir yoldaşlıq oyunu keçirəcəyi dəqiqləşib. AFFA-

A-nın məlumatına görə, millimiz iyunun 9-da səfərdə Latviya yığması ilə qarşılaşacaq. Qarşılaşmanın keçiriləcəyi stadion və başlanma vaxtı hələ açıqlanmayıb.

Parisdəki "Böyük dəbilqə" turnirində ölkəmizi 7 cüdoçu təmsil edəcək

Fransanın paytaxtı Parisdə cüdo üzrə "Böyük dəbilqə" yarışı keçiriləcək. Fevralın 10-da start götürürək turnirde Azərbaycan cüdoçuları da mübarizə aparacaqlar. AZERTAC xəbər verir ki, baş məşqçi Ruslan Maşurenkonun rəhbərliyi altında 7 cüdoçumuz medallar uğrunda yarışacaq. İki gün davam edəcək "Böyük dəbilqə" turnirində ölkəmizi Tərlan Kərimov, İlqar Müşkiyev (hər ikisi 66 kq), Əbdülhəqq Rəslullu (90 kq), Bazarək Erdenabat (48 kq), Buyankışık Purevsuren (52 kq), İçinkorlo Munktsedev (57 kq), İrina Kindzerska (78 kq-dan yuxarı) təmsil edəcəklər. Qeyd edək ki, beynəlxalq yarışda 73 ölkədən 429 idmançı (248 kişi, 181 qadın) mübarizə aparacaq.

De Xea maaşının artırılmasını tələb edir

"Manchester Yunayted" in qapıcıları David de Xea klub rəhbərliyindən maaşının artırılmasını tələb edib. Qolaz-in "The Sun" a istinadən yaydığı xəbərə görə, 27 yaşlı qolkipər illik ən azı 20 milyon avro qazanmaq istəyir. Bu, baş verəcəyi təqdirdə, De Xea klubun ən çox maaş alan ikinci oyunçusu olacaq. Qeyd edək ki, "MY" da en çox yeni transfer Alek-sis Sançes maaş alır. Onun illik maaşı 30 milyon avrodur. Xatırladaq ki, De Xeanın "MY" ilə müqaviləsi 2019-cu ilin yayında başa çatır. Onunla "Real" la maraqlandığı iddia olunur.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Vahid Məhərrəmli
Fətulla Həsənov